

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) félelem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4 11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Független Kisgazdapárt helyiségénél) félelem. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

Megvédjük gyermekeinket!

Vidám gyermekcsereg nevetésével nőjajától zsong ma városunk. A város és a tanyavilág dolgozóinak gyermekei, a kis utatörők ma birtokukba veszik a forgalmasabb sarkokat, tereket s vidám, hangulatos műsorokkal szórakoztatják a felnőtteket. A gyermekek számára kora reggeltől ifjúsági műsort pergetnek a debreceni filmszínházak, délután a nagyterei központi báb-színház varja az ifjú nézősereget a Stadionban pedig három-ezer debreceni gyermek mutatja meg, hogy sportvonalon is kiválóan fejlődik.

A Nemzetközi Gyermeknapot üli ma Debrecen dolgozó népe és ezen a napon a szokottnál is nagyobb gondtal, szeretettel fordul a jövő nemzedék, a legfeljettebb kincs, a gyermek felé. Városunk ma belekapcsolódik abba a hatalmas, az egész földgolyót átfogó ünnepbe, amelyet öt világrészen ünnepelnek meg június 4-én.

Ez a nap a világ haladó emberinek hatalmas arányú megmozdulása lesz a béke gondolata mellett. Mert a dolgozók száz- és százmilliói, akik szabad jövőjüket építik és azok is, akik ma még elnyomás alatt harcolnak az imperialista államokban, gyermekeik számára gondtalan jövőt, boldog életet akarnak biztosítani. S a békének, jólétnek, boldogságnak, nyugodtan mondhatjuk, az egész emberiségnek nincsen elkeseredettebb ellensége, mint a harmadik világ-háború szálait szövögető imperializmus.

Amikor világszerte megkezdődött a Nemzetközi Gyermeknap előkészítése, az Előkészítő Bizottság kiáltványt tett közönművel megállapítja, hogy a küzdelem gyermekeink boldog jövőjéért egyet jelent az imperializmus elleni harcral, egyet jelent a szervezett küzdelemmel az atompolitika ellen. Megvédjük gyermekeinket! Ez a jelszava a világ száz- és százmillió dolgozó emberének s ebben a gondolatban egyesül ma minden becsületes ember, bárhol él is a földgolyón.

Valóban, a gyermekek jogaiért vívott harc elválaszthatatlan a békéért, a nemzeti függetlenségért és a jobb életért vívott harctól. S mert ez így van, nyilvánvaló, hogy a Szovjetunió vezető béketábor, mely a dolgozók szép új világát építi szorgalmas munkával, egyben a legmesszebbmenően gondoskodik a gyermekek boldog életéről is. Az egész világ példaképe abban a tekintetben is a nagy Szovjetunió, ahol a gyermekekről már születése előtt gondoskodnak: a terhes anyákat a Szovjetunió mindenben segítik. A gyárák gyermekkerteket létesítenek, egész gyermekvárosok épülnek a legmodernebb felszereléssel. A felnövő gyermek előtt tárva nyitva állanak az iskolák, üdülők. Hogy csak egyetlen kérdést ragadjunk ki a Szovjetunió gyermekgondozásából, háadd mu-

tassunk rá arra, hogy például ebben az évben 1,2 milliárd rubel fordít a szovjet állam a gyermekek nyári üdültetésére. Az ország legfestőbb, legegészségesebb helyein 6000 üttörőtábor működik s még ebben az évben befejezik 300 újabb üttörőtábor építkezését.

A nagy Szovjetunió példája nyomán a népi demokratikus országokban is hasonló szellemben folyik a gyermekekről való gondoskodás. Nálunk, Magyarországon a dolgozók gyermekei minden kedvezményt megkapnak a továbbtanulásra, a népi demokráciánk az élet minden területén éberben őrködik azon, hogy gyermekeink békés fejlődése, növekedése biztosítva legyen. Egészen más a helyzet az imperialista államokban. Még a hivatalos kimutatás szerint is három millió olyan felnőtt van az Egyesült Államokban, akik sohasem jártak iskolába s míg az USA költségvetésének 70 százaléka fordítják a háborús előkészületek céljaira, addig öt millió amerikai gyermeknek kellett anyagi fedezet hiányában kimaradnia az iskolákból. Kanadában például az egészségügyi hatóságok szerint ezer iskolából, teljes gyermek közül mindössze 64 részesül megfelelő táplálkozásban.

Ilyen körülmények között minden demokratikus szervezetnek, minden becsületes dolgozó embernek kötelessége harcolni. Harcolni a kapitalista államokban kismémmizet, nyomorban sanyalódó gyermekek jogaiért s fel kell sorakoznia amellé a béketábor mellé, amely a mi gyermekeink mostani boldog életét akarja még szebbé tenni, jövőjét megmenteni az emberiség fenekedjéi, az imperialisták kannibál terveivel szemben.

Ma, amikor Debrecenben ünnepelek a Nemzetközi Gyermeknapot, legyünk tudatában annak, hogy gyermekeink vidám életét mindenek előtt felszabadítóknak, szövetségesünknek és nagy barátunknak, a bölcs Sztálin vezette Szovjetunióknak köszönhetjük. Legyünk tudatában annak, hogy a dolgozó nép minden eredményét a munkásszolgálati élesapata harcolta ki népünk nagy vezére, Rákosi Mátyás irányításával.

Ne feledjük el, hogy gyermekeink jövőjét az atompolitika borzalmai fenyegetik s hogy a háborús gyújtogatások tervei sziklaszilárd bástyaként áll ellent a béketábor, a nagy Szovjetunió vezetésével.

A béke harcos megvédése jegyében ünnepelek ma a Nemzetközi Gyermeknapot, kapcsolódjunk bele öt világrész haladó erőinek ünnepébe. Legyen ez a nap felejthetetlen gyermekeink számára, legyen ez a nap a béke híveinek újabb nagy seregszemléje, a béketábor küzdelmének új állomása az imperialisták ellen vívott harc győzelmes útján!

Az USA zsaroló politikát folytat a kelet európai országokkal szemben

- hangoztatta a magyar küldött az ENSZ európai gazdasági bizottságának ülésén

Genf: Az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága 6. ülése a kelet európai országok gazdasági helyzetéről tárgyalta. A bizottság elnöke, a francia külügyminiszter, a kelet európai országok gazdasági helyzetéről beszélt. A kelet európai országok gazdasági helyzetéről beszélt. A kelet európai országok gazdasági helyzetéről beszélt.

Az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának feladata — mondta — nem az hogy csupán statisztikákat foglalkozzék és az albizottságok munkáját nyitván, járja, hanem hogy elősegítse az európai országok gazdasági újjáépítését, a főmegek életszínterének emelkedését. A bizottság

valódi munka helyett általában kérdőíveket küldözget az egyes kormányoknak. Így a magyar kormány a beszámolási időszak alatt több mint 25.000 gazdasági jellegű tájékoztató kérdést tett fel. A magyar küldött hangsúlyozta hogy az USA zsaroló politikát folytat a kelet európai országokkal közöttük Magyarországgal szemben is. Az amerikaiaknak ez a politikája feltétlenül a nyugat európai országok gazdasági helyzetének további romlását, a munkanélküliség fokozását és a válság kiélesedését okozza. Ugyanakkor a kelet európai országokban soha nem látott gazdasági fellendülés van és nincs a világon olyan erő, amely megállíthatná ezeket az országoknak gazdasági haladását.

ője javasolta, hogy a gyámsági tanács zárja ki a Kuomintang-csoport képviselőjét. A szovjet küldöttség javaslatát szavazásra tették fel és elvetették. Szavazás után a Szovjetunió képviselője elhagyta a tanács ülését, előzetesen azonban kijelentette, hogy a Szovjetunió nem vesz részt a gyámsági tanács munkájában addig, amíg abban Kuomintang-csoport képviselője részt vesz és nem ismer el törvényesen semmilyen határozatot, vagy javaslatot, amelyet a Kuomintang-csoport képviselőjének részvételével fogadnak el.

AZ ANGOL KORMÁNY NEM VESZ RÉSZT A SCHUMAN-TERV TÁRGYALÁSAIN

Az angol kormány bejelentette, hogy nem vesz részt a Schuman-terv előkészítő tárgyalásain. A hivatalos nyilatkozat közli, hogy az angol kormány nem fogadhatja el a francia kormány feltételeit tárgyalási alapul, mert ez alapelveinek feladását jelentené.

Az angol kormány nyilatkozatával egyidőben a francia külügyminisztérium is nyilatkozott a tárgyalásokról. Ebben bejelentik, hogy a nyugat európai kisállamok behódoltak az amerikai követelésnek. A francia kormány és a többi nyugati kisállam rövidesen megkezdik a tárgyalásokat a szén- és acéllipar közös irányítás alá helyezésétől. Majd az angol kormány nyilatkozatát ismertetve, utal a közleményre arra hogy az angol kormány „tájékoztató” foglalkozásokat tart a tárgyalások menetéről.

A történelmet nem a dollárok, hanem a népek csinálják

A Pravda hosszabb cikkben foglalkozik az Egyesült Államok ázsiai politikájával. Az USA kormánykörüli semmiképpen sem tudnak megválni a Kuomintang-rendszer siri kísérletétől, még mindig támogatják Cjang-Kaj-Sek-nek Formosa-szigetén megüldözött kikiáltását. Az ázsiai politikáról szövege a folyék a republi kánusok és a demokratapártiak között, mindkét párt jököi akar megátnak kovacsolni az ázsiai kongresszusi választásokra de a kórus, közös temetői hang jellemzi a Kuomintang-rendszer maradványával kapcsolatban. A kongresszus legutóbb mintegy 100

millió dollár segílyt szavazott meg „Kína kommunistaellenes erői részére”. Az Egyesült Államok monopolistái még mindig nem tudják megérteni, hogy a történelmet nem a dollárok hanem a népek csinálják — állapítja meg a Pravda.

A SZOVJETUNIO KÜLDÖTTE ELHAGYTA AZ ENSZ GYÁMSÁGI TANÁCSAT A KUOMINTANG-KLIKK KÉPVISELŐJENEK JELENLETE MIATT

New-York: Az ENSZ gyámsági tanácsának hetedik ülésén a Szovjetunió képviselője

Az egész ország ünnepe lesz a Dolgozó Ifjúság Szövetségének alakuló kongresszusa

A Magyar Ifjúság Népi Szövetsége nagy lendülettel folytatja előkészületeit a dolgozó ifjúság szövetsége kétnapos kongresszusára. A kongresszust külsőségeiben is olyanná kívánják tenni, hogy az egész dolgozó nép ünnepe legyen.

Június 16-án, pénteken este operaházi díszünnepséggel kezdődik a kétnapos kongresszus. A Párt és a kormány képviselői a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség, a hős lenini Komszomol, a népi demokratikus országok és az imperialista elnyomás alatt álló államok szabadságukért küzdő népei ifjúságának képviselői is megjelennek majd az Operaházban, ahol a Himnusz, a DIVSZ induló után elnöki megnyitó következik, majd az üdvözlőbeszédre kerül sor.

A Párt, a kormány, a DIVSZ, az NDSZ, a Komszomol, Kína, Csehszlovákia, Románia, Lengyelország, Bulgária, Albánia, a Demokratikus Német Köztársaság, Franciaország, Olaszország, Szabadságharcosok, Olaszország, India és Ausztria küldötti üdvözlik a kongresszust. Az üdvözlőbeszéd után az Operaház legkiválóbb művészeinek előadásában gyönyörű szovjet balett kerül bemutatásra a díszelőadás befejezésekor a „Páris lángjai”.

A DIVSZ I. kongresszusának tanácskozási szombat, június 17-én kezdődik a MEMOSZ székében a Dózsa György-úton. A kongresszus 2. napján alakul meg a Dolgozó Ifjúság Szövetsége.

A kongresszus tanácskozási szombat, június 17-én kezdődik a MEMOSZ székében a Dózsa György-úton. A kongresszus 2. napján alakul meg a Dolgozó Ifjúság Szövetsége.

A kongresszus első napja ünnepi táborfűzettel ér véget, amelyen a külföldi delegátusok is részt vesznek. A jelképes tüzet a Gellért-hegyen a Magyar Dolgozók Pártja és a Komszomol egy-egy képviselője gyújtja meg. A táborfűz mellett a legkiválóbb művészek gyűjtésük és előadó művészek adnak műsort. A táborfűzettel egyidejűleg utcabálák is lesznek németek Budapest számokban, városokban és falvakban is. Így zajlik le a Dolgozó Ifjúság Szövetségének alakuló kongresszusa.

A békéért harcoló népek ifjúságának küldöttei Budapesten

A Dolgozó Ifjúság Szövetsége első kongresszusára az alábbi külföldi küldöttek jelentették be részvételüket: A Demokratikus Ifjúsági Világszövület Bert Williams, a DIVSZ titkára képviselői. Az NDSZ-t Giovanni Berlinguer, az NDSZ főtitkára és U-Tun-Shein, az NDSZ végrehajtó bizottságának burmai tagja, Kina ifjúsági Liang-Ken, az NDSZ alelnöke és Hauen-Csien a kínai ifjúsági szövetség vezetője, a cseh ifjúsági Ernegy Sykora, a csehszlovák ifjúsági szövetség titkára és Fobst az ifjúsági szövetség titkárságának tagja a román ifjúságot Drecan Pe er, a román ifjúsági szövetség titkára és Pescu Petre, a titkárság tagja, a bolgár ifjúságot Vladimir Tsimov, az ifjúsági szövetség központi vezetőségének titkára, Marín Pasov, az ifjúsági szövetség vezetője és Anka Gregorjevna megyei titkár képviselő, az albán ifjúsági Jorgija Premid, az ifjúsági szövetség központi vezetőjének tagja, a francia ifjúsági szövetség központi vezetője, az olasz ifjúsági szövetség titkára és Malvezzi, a torinói kommunista ifjúsági szövetség megyei titkára, India fiataljai Mukarjin Tarun és Rafid Husselma India ifjúsági szervezőinek vezetői, az osztrák ifjúságot Otyo Nöckl és Alfred Marzinger megyei titkárak képviselik.

A testvérszervezetek küldöttei megérkezésük után a pénteki napon a magyar ifjúság küldötteinek egy csoportjával együtt megkoszorúzzák a Gelléri-hegyi Szabadság-szobrot, a Duna-parti Petőfi-szobrot, és ifjú kommunista mártírok sírmelegét a Kerepesi úti temetőben. A kongresszus utáni napokban a külföldi küldöttek fővárosi és vidéki üzemeiket, géppalotákat, és termelőszövetkezeteket csoportokként látogatnak meg és kirándulnak a Balatonhoz is.

A vidéki küldöttek 15-én érkeznek a fővárosba.

A magyar ifjúság kongresszusát küldöttei június 15-én, csütörtökön érkeznek a fővárosba. A pályaudvarokon ünnepélyesen fogadják őket, utána szállásukra vonulnak a Béke a Continentál és az Astoria szállodákba. Csütörtökön, 15-én és pénteken, 16-án a kongresszus kezdésénél csütörtökön a budapesti, pénteken a vidéki küldöttek vehetik át az igazolványokat.

A kongresszus időpontjában képviselői megkapult a fővárosban. Június 15-én, csütörtökön nyitja meg kaput a munkásmozgalmi intézet, kiállítás, amely a magyarországi kommunista ifjúság munkásmozgalmi harcait mutatja be. A Nemzeti Szalonban képzőművészeti kiállítás nyílik, amelyen fiatal képzőművészek ifjúsági tárgyú alkotásait mutatják be. A képviselői a kongresszus küldöttek is megtekinthetik.

A földművelésügyi minisztérium tájékoztatója a növényápolási munkák állásáról

A földművelésügyi minisztérium közli: Az elmúlt hét időjárása kedvező volt a növények fejlődésére, különösen pedig a növényápolási munkák végzésére. Dolgozó parasztságunk az időjárást lényegesen jól használta ki. A következő hét központi feladata továbbra is a kapálás. A következő héten sürgősen be kell fejezni a burgonya első töltőjét és ahol a növény ezt megengedi, másodikra is töltőzni kell. Hasonlóan fontos a cukorrépa első kapálása, a sürgős befejezése és a második kapálás mielőbbi elvégzése. Sürgős a kukorica kapálása és ritkítása, ahol pedig a ritkítást már befejezték, ott lókapával kell megkapálni a sorok között, majd kézi kapával a sorokat is.

Az ország minden részében tenni kell az egyes növények kapálásának teljes ütemi végzésére. Ezt a munkát harci feladattá kell tenni, fel kell világosítani a dolgozó parasztságot ennek természetközös határáról. Úgyanakkor továbbra is szigorú ellenőrzéssel kell figyelni a kulákok ténykedéseit, szét kell venni a munka hátráltatására irányuló agitációt.

A burgonya kapálását országos viszonylatban befejezték, de a töltőjegeteknek csak 36 százalékát végezték el. A cukorrépa egyelőre utáni kapálást május 28-ig országos viszonylatban 71 százalékgig végezték el.

Országos viszonylatban 83 százalékban kapálták meg a kukoricát, azonban a ritkítással általános lemaradás tapasztalható.

A községi tanácsok elnökeinek nevelése

Az Októberi Forradalom eredményeképpen a szovjet falvakban gyökeres változások következtek be. Az emberiség történelmében először jelent meg egy olyan hatalom, a szovjetek hatalma, amely tevékenykedni kezdte a fejlődését és képességét arra, hogy a dolgozó parasztság tömegeinek a termelés terén rendszeres és huzamos segítséget nyújtson. — mondotta Szólin elvtárs.

A szőlőművelés tervei éveiben a szovjet hatalom segítségével a falvaknak nem csupán külső képe változott meg, hanem megváltozott a falu emberei is. A kolhozparasztok a kommunizmus öntudatos építője, szelőkörű világszemlélettel rendelkező ember. A kulturális forradalom eredményeként a kolhozfalvakban új szovjet értelmiség keletkezett.

A kommunista építés bonyolult feladatai mind magasabb követelményeket támasztanak az új káderekkel — a falusi tanácsokban dolgozó káderekkel szemben is. — Ez vonatkozik mindenképpen a községi tanács elnökeire. Neki, mint a szovjet hatalom képviselőjének a faluban, a pártszervezetek vezetésének megjelölésére, a tanács aktívájával együtt, meg kell oldania a falu gazdasági és kulturális fejlesztésének valamennyi feladatát, a kolhozparasztok szelőkörű életét az állami tervek teljesítésére és tültetésére kell megszerveznie.

A községi tanács elnökének kötelessége elmélyednie a kolhoztermelés összes ágazatában, jól kell ismernie a pénzügyek vezetését, a termékek értékesítésének kérdéseit, foglalkoznia kell a falu kulturális életének minden oldalával. A gyakorlati élet állandóan újabb kérdéseket vet fel előtte, ezek helyes megoldásához nem csekély tudásra van szüksége.

Úgyanakkor a községi tanács elnökének látóköre nem korlátozódik.

hatik a falu határaitra. Mint az államhatalom képviselője, az egész ország érdekeit képviseli és minden helyi ügyet az egész állam szempontjából kell vezetnie. A községi tanács elnökének többet kell látnia és tudnia, mint a többieknek. De ahhoz, hogy tudjon, állhatatosan és kitartóan kell tanulni, fokozni általános politikai ismereteinek színvonalát, de fokozni kell tudását a gazdasági és kulturális szakterületekben is.

A községi tanácsok haladó szellemű elnökei ennek teljes tudatában vannak. Pártiskolákban és tanulóiskolákban sajátítják el a marx-lenin elméletet, ugyanakkor arra is törekednek, hogy legalább középfokú képzettségre tegyenek szert.

A községi tanácsok elnökei számára, akik a napi munkát is elvégzik, természetesen nem egyszerű feladat a középfokú képzettség megszerzése. A magántanulókat képző iskolák hálózata azonban megkönnyíti a helyzetet. A területi és körzeti tanácsok végrehajtó bizottságának pedig a tanácselnökök segítőségére kell szelniük, hogy a szükséges képzettséget megszerezhessék. Gondoskodni kell arról, hogy a községi tanácsok elnökei felületlenül szervezett oktatásban részesüljenek.

Szólin elvtárs rámutatott arra, hogy a tudomány és az ismeretek elsajátításuk: ha tegnap még hiányoztak, holnap meglehetnek. Csak ne hátrózzanak a szenvedélyes kitartással az ismeretek elsajátítására. Az alsófokú tanácsok funkcionáriusainak szükségük van arra, hogy körzeti, kerületi tanácsok vezetői legyenek és nagyon fontos ügyben mindennapos és komoly segítségben részesüljenek. A legnagyobb figyelmet kell tanúsítani a községi tanácsok kádereinek növekvő politikai és kulturális igényeit iránt és mindenekelőtt gondoskodni kell az igények fejlesztése érdekében. (Részlet az Izvestija cikkéből.)

Megbukott a csendesóceáni blokk terve

Newyork: Az amerikai lapok beszámolóinak arra, hogy eszdebe jutott az USA kísérlete, amelylyel csendesóceáni tömböt akart létrehozni a baguioi konferencián. A Newyork Times szerint a kínai kérdés zárt ülésen való megvitatásán India képviselője kihartott amellet, hogy miután Kínában az új uralom valóságos tényné vált, tárgyalnia kell vele a többi ázsiai országoknak. Ezzel Indonézia képviselője is egyetértett. India képviselőjének határozott ellenállását látva a konferencia, meg olyan döntést sem hozott, hogy később hasonló tanácskozási hívjanak össze.

Newyork: A reakciós amerikai sajtó nyíltan beismeri, hogy az USA kormányának nem érdeke a Japánnal kötendő békeszerződés aláírása. Az Egyesült Államok ugyanis elhatározta, hogy a japán szigeteket tervezett távolkeleti agressziója esetére katonai támaszpontul használja fel. Ezt Lippman, a Newyork Herald Tribuneban is megírta. Ugyanígy nyilatkozott Ikoda japán pénzügyminiszter is miután az USA-ból hazatért.

KOMMUNISTAELENES HAJSZA PANAMABAN

Lipsoe: Arias, panamai miniszterelnök újabb kommunistaellenes hajszára adott megbízást a panamai közbiztonság érdekében. A rendelkezés célja, hogy a „kommunista-nyanus és kommunista-kul szimpátiázó” elemeket eltávolítsák az állami állásokból.

TITO, BÉRBEADJA AZ AMERIKAIÁKNAK BRIONI SZIGETET

Róma: Az „Unita” triestri tudósítója a Tito-kormány és Amerika közötti együttműködés újabb fejleményéről számol be. Az Isztria-ból érkező menekültek elbeszélése szerint a Tito-kormány az Adrián fekvő Brioni szigetet bérbeadja az amerikaiaknak. A bérbeadás hivatalosan „idegenforgalmi” célokra történik, de nyílt titok, hogy a Brionba érkező amerikai turisták között amerikai vezérkari tisztak is szerepelnek.

ELBOCSÁTÁS ÉS SZTRAJK EGY POHAR VIZ MIATT

London: A Port-Talbot (Dél-Wales) acéöntőgyár több, mint 500 munkása tiltakozó sztrájkot jelentett be, mert elbocsátottak

egy munkást, aki megakadályozta a munkát, hogy vizet igyék. A Standard Telephone and Cable Limited cég vállalatában dolgozó munkások tömeggyűlésen Croydonban határozatot fogadtak el, az öt héttel ezelőtt kezdődött sztrájk folytatásáról. A sztrájk oka az egyik munkás elbocsátása volt.

A SINEKRE FEKÜDT, HOGY FELTARTOZZÁSSA A HADIANYAG-VONATOT

Zsukov, a „Pravda” párisi tudósítója foglalkozik Raymondé Dien perével, akit — mint ismeretes — a bordeauxi bíróság egyévi szigorított börtönrre ítél, mert a vasúti sinekre feküdt, hogy tiltakozás-szon egy tankokkal megrakott vonatot. A békeharcosok hatalmas mozgalmat indítottak Raymondé Dien védelmére 9 mártán ügyész-vác az egész francia közvélemény megmozdult, így a törvényesek csupán egyhársadát szabta ki az ügyész által követelt büntetésnek. A per végetért, de a béke hívei tovább folytatják küzdelmüket a nép lány kiszabadításáért.

A Béke és Szabadság Harcosai Mozgalmanak prágai országos vezetősége is élesen tiltakozik Raymondé Dien eltűlése ellen és felhív minden békeharcost, fokozza a küzdelmet a békéért és harcolja ki a békeharcosok szabadbocsátását.

UJABB FRANCIA-ANGOL JEGYZÉKVÁLTÁS

London: A francia kormány újabb jegyzéket intézett Angliához a Schuman-tervvel kapcsolatban. Ez a harmadik francia jegyzék a héten és egyben válasza is a csütörtöki reggeli adott második angol jegyzékre, melyben az angolok ismét hangsúlyozták, hogy „éptő szellemben” hajlandók résztvenni a nyugateurópai nehéz ipar csúcsstrószítel kapcsolatos tárgyalásokon, de nem vállalnak előzetes közezettséget.

„EGYSÉGES NYUGAT-NEMET RENDORSÉG”

Bonn: Bonni jelentések szerint Mc. Clay, Nyugat-Néme ország amerikai biztosa megosztotta azt a hírt, hogy Adenauer 25.000 főből álló nyugatnémet „rendőrség” felállításához kért hozzájárulást. Ugyanakkor a DPA londoni tudósítója arról számol be, hogy a három nyugati külügyminiszter a londoni értekezleten már megegyezett egy egységes nyugatnémet rendőrség felállításában. Vagyis Adenauer

kiosztott szerepeket megjelölően csupán azt kérte, amit a nyugati megszállók már előzőleg elhatároztak.

Mint e jelentésekhez fűzött kommentárokból kitűnik, ez a nyugatnémet „rendőrség” valószínű katonai alakulat lesz és tovább lépést jelent a Nyugat-németország felfegyverzését célzó amerikai tervek megvalósításában.

DÁNIA ÉS AZ AMERIKAI FÉLVYERÉK

Moszkva: A Trud megállapítja hogy Dániát, amelyet az angol-amerikai imperialisták bevonják a „demó jellegű” második világháború amerikai fegyverekkel. Anyai fegyvert szállítanak Dániába, hogy egyelőre a fegyverek elraktározásához szükséges épületek felépítése 45 millió koronába kerül. Mint ismeretes — írja a Trud — Dánia területje 43 ezer négyzetkilométer. Ugyanakkor az ország minden egyes négyzetkilométerjére ezer korona értékű katonai rakétát építenek. Minden egyes rakéta fejenként 175 korona jut a katonai kiadásokból.

EKENAGYGYÜLES LONDONBAN

Csütörtökön Londonban hatalmas tömeggyűlést tartottak a béke hívei.

A gyűlés első szónoka Crowther az angol békevédelmi bizottság elnöke kiemelte, hogy 200 millió szovjet ember és az emberiség tele már a béke táborában van.

Le Leap, a CGT vezetője bejelentette, hogy a békeharc Franciaországban olyan erős, hogy a kormány védekező álláspontot kénytelen elfoglalni.

Johnson camterburyi érsek beszámolt azokról a tömeggyűlésekről, amelyeken ausztráljai és kanadaiak is résztvettek.

Korzejcsuk szovjet fró üdvözölte a békegyűlést megállapította, hogy a Szovjetunió lenini-sztálini békepolitikája már bebizonyította, hogy minden erővel a békéért harcol.

UJ EGESZSÉGVEDELMI ÉPÍTKEZÉSEK

1950 első hónapjaiban megkezdődött az Országos Közegészségügyi Intézet átalakítása, hogy az intézet eleget tudjon tenni a tudományos kutatói program megvalósításában. Ugyancsak hozzájárul a munkásegészségügyi intézet bővítéséhez is.

Debrecen ünnepli a Nemzetközi Gyermeknapot

A Nemzetközi Gyermeknap ez évben a béke jegyében zajlott le az egész világon. Magyarországon éppúgy, mint a Szovjetunióban és a többi népi demokráciában a Demokratikus Nők Szövetsége rendezte a Gyermeknapot.

A debreceni ünnepségekre hetek óta lázas előkészületek folytak az MNDSZ városi és megyei központjában és az üzemi és területi szervezetekben.

Tegnap este 6 órakor kezdődtek az ünnepségek, amikor az MNDSZ és a szülői munkaközösségek tagjai együtt vonultak lelöntetőmenetben, békés jelszavakat kiáltva, a Petőfi-térről az Arany Bikaig.

Az Arany Bika előtti téren az ünnepséget a MAV zenekar nyitotta meg a szovjet és magyar Himnusszal, majd az MNDSZ városi titkára, Végvári Pál né tartott megnyitó beszédet.

Kanda Zsófia képviselő, Hajdú megye MNDSZ titkára fogadalmat tett beszédében, hogy a magyar asszonyok mindig együtt fogják haladni a Szovjetunióval és egy perc se nem tévednek szem elől a világ békéjét, melyet az imperialisták háborús uszításai veszélyeztetnek. — A mi gyermekeink jövőjéért hozzá elnyomott osztályok közöttül nagy árat fizettünk — mondotta többek között —, a Szovjetunió megadta számunkra a lehetőséget a fejlődésre a békés életre, mi megháláljuk és úgy neveljük gyermekeinket, hogy méltó legyenek példaképükhöz, a hősen lenni KOMSZOMOL-hoz.

Az összegyűlt asszonyok lelkesen éltették a Szovjetuniót, a nagy Sztálint, a magyar nép szeretett vezérért, Rákosi Mátyást és több száz lelkeseit kifejezésre juttatták elszánt békeakarataikat.

Ma reggel a Debrecen-környéki tanyavilág gyermekei valamennyien bejönnek, hogy a város gyermekeivel együtt résztvegyenek a szülői munkaközösségek által rendezett szép ünnepségeken.

Ma minden a gyermekek kedvéért történt, egész délelőtti gyermek- és ifjúsági műsort játszanak a filmzsinházak, az összes debreceni játszótereken, a forgalmasabb utcákon a kis úttörők uralnak, akik rövid, szellemes ünnepi műsort adnak elő.

A műsorok táncban, énekszámokban, mulatságos és komoly jelenetekben bővelkednek, melyek úgy a kicsinyeket, mint az érdeklődő felnőtteket szórakoztatják.

A Nagyerdőn délután 2 órakor a központi nagy babszínház műsorában gyönyörködhetnek a kicsinyek, akiknek ezúttal a legjobb debreceni bábjátzó-csoportok adnak tanulságos, szórakoztató, de améltt nevelőhatású darabokat.

A Nagyerdei Stadionban délután 5 órai kezdettel három ezer iskolás gyermek bizonyítja be a sport terén elért eredményeit a nagyszabású sportműsor keretében.

Külön meglepetés lesz, hogy minden gyermek egy-egy zacskó cukrot és kiviit kap a stadion mindegyik kapujánál. Kb. 15.000 kiflit osztanak így ki, képzelhetjük, milyen örömmel lesz a kicsinyeknek.

Ma délután a Nagyerdő minden

kincse: a korbinták és bionták a gyermekek szolgálatába állanak, 20 fillérért röpülhetnek a kör- és hajóhíján a városi és tanyasi gyermekek.

A MINSZ kultúrverseny legjobb csoportjai egy-kétórás műsort adnak az úttörőknek és óvodásoknak. A műsort tánc, „zakatolás” követi, gondatlan, vidám játékkal, táncokkal végző a Nemzetközi Gyermeknap Debrecenben.

Négy éve halt meg Kalinin, a Bolsevik Párt kiváló fia

LENINGRÁD: Négy évvel ezelőtt, június 3-án halt meg Mihail Ivanovics Kalinin, a szovjet állam és a Bolsevik Párt egyik kiváló vezetője. Mihail Kalinin az elmúlt évszázad végén vas- és sztrájkvezetőként dolgozott a leningrádi gépépítő üzemekben. A földalatti mozgalomban a marx-lenini elméletet propagálta és a pétervári munkásokat a Bolsevik Párt harci lobogója alá tömörítette. A forradalom győzelme után Mihail Kalinin gyakran felkereste az üzemeket, tömeggyűléseken szólt fel és találkozott régi barátjaival, a pétervári munkásokkal.

Leningrád üzemiben esték, két rendeznek a nagy forradalmár emlékének tiszteletére. Az Engels nevével viselő gépépítő gyárban őrzik Mihail Kalinin esztergályos bérelismoló könyvének fényképmásolatát.

MEGKEZDŐDTEK A MAGYAR-LENGYEL GAZDASÁGI SZERZŐDÉSEK

Varsóban megkezdődött a magyar-lengyel gazdasági együttműködés állandó bizottságának VI. ülészaka. A tanácskozások Barci Andor külügyi államtitkára vezetésével magyar küldöttség utazott Varsóba.

Jutalmat kapnak a kongresszusi mezőgazdasági munkaverseny legjobbjai

A falvak fiataljai nagy lelkesedéssel csatlakoztak a Ganz hajógyár Ifjúságmunkásainak kongresszusi versenyére hívásához. A gépállomásokon, állami gazdaságokban és termelőszövetkezeti csoportokban jobbnál-jobb brigáderedmények és egyéni teljesítmények születtek a növényápolási munkák során. A szocializmus építő fausi fiatalok nemcsak szervezeteik megerősítésével, de jó termelőmunkával is a kongresszusra készültek. A földművelésügyi minisztérium most értékes díjakat, (úszó tük az ifjúsági kongresszusi versenyben kitűnő legjobb mezőgazdasági brigádfővezetők brigádtagok és brigádok megjutalmazására.

Az ország legjobb mezőgazdasági brigádjának brigádfővezetője „Kék Csoda” kerékpárt, havan könyvet és egy fényképező gépet

kap. A brigád tagjai egy-egy „Kék Csoda” kerékpárt és 20—20 könyvet kapnak. A brigád kollektív díjazásban is részesül. Egy röplabda felszerelést is kap.

A legjobb gépállomási, állami gazdasági és termelőszövetkezeti csoport ifjúsági brigádfővezetője és 50—50 könyvet, a brigádok tagjai egy-egy fényképezőgépet és 30—30 könyvet kapnak. Kollektív díjuk egy futballfelszerelés.

A második legjobb gépállomási állami gazdasági és termelőszövetkezeti csoport ifjúsági brigádfővezetője és 25 könyvet, a brigádok tagjai pedig egy-egy 35 kötetes könyvtárat kapnak. Kollektív díjuk egy kézilabda-felszerelés.

A harmadik legjobb gépállomási állami gazdasági és termelőszövetkezeti csoport ifjúsági brigádfővezetője és 20—20 könyvet, a brigádok tagjai pedig egy-egy 25 kötetes könyvtárat kapnak. Kollektív díjuk egy kézilabda-felszerelés.

szövetkezeti csoport ifjúsági brigádfővezetője és 20—20 könyvet, a brigádok tagjai pedig egy-egy 25 kötetes könyvtárat kapnak. Kollektív díjuk egy kézilabda-felszerelés.

Brigádfővezetők, brigádtagok, előre a magasabb terméshozamért, kongresszusunk sikeréért!

A SZÖVOSZ felhívása a fiatalokhoz

A magyar fiatalok arra törekedjenek, hogy példaképükhöz, a lenini Komszomolnak útját járják, kivessék részüket a termelés emeléséért folyó harcban, az iparban, a mezőgazdaságban egyaránt, s eljutottak oda, hogy megalakítsák a Dolgozó Ifjúság Egységes Szervezetét, a Magyar Dolgozók Pártja ifjúsági tömegszervezetét.

A SZÖVOSZ felhívja a földművelés-szövetkezet vezetőit és tagjait, hogy minden erejükkel segítsék elő az egységes ifjúsági szervezet megalakulását. Küldjék be az alkalmazottak és a szövetkezeti tagok közül a fiatalokat az egységes ifjúsági szervezetbe.

Földműves szövetkezeteink dolgozó fiatal tagjai!

A földműves szövetkezetekben vállalt munkafelajánlásaitokkal bizonyítsátok be, hogy következetes harcosai vagytok a Szovjetunió-vezette békétábornak.

Szövetkezetek Országos Szövetsége.

85 tagja lesz Hajdú-Bihar megyei tanácsának

Az egész országban folyik a tanácsrendszerre való átalakulás munkája és két hét múlva, június 15-én Budapest főváros területén megalakul a városi tanács és az ország mind a 19 megyében is megalakulnak a megyei tanácsok. A tanács tagjait egy éven belül választja meg mindenhol a dolgozó nép és a választások megtartásáig — a törvény értelmében — a tanács tagjait, valamint póttagjait a Magyar Függetlenségi Népfront megyei szerveinek tanácsára a Magyar Függetlenségi Népfront Országos Tanácsa küldi be. A tanács tagjainak és póttagjainak számát a helyi viszonyokhoz mérten állapította meg a minisztérium.

Hajdú-Bihar megye tanácsának 85 rendes és 43 póttagja lesz.

A tanács alakulása június 15-én mindenütt ünnepélyes keretek között folyik le. Az ülései a Magyar Függetlenségi Népfront megyei elnöke hívja össze. Miután a tanács megalakult, megválasztja a végrehajtóbizottságot, amely tulajdonképpen végrehajtószerve mindenhol a tanácsnak. A végrehajtóbizottság tagjainak száma Hajdú-Bihar megyében 13.

A végrehajtóbizottság még június 15-én alakuló ülést tart és megválasztja tagjai sorából elnököt, két elnökhelyetteset, valamint titkárat és nyomban megkezd működését, vagyis átveszi a régi hivatalokat és a törvény előírása szerint az új szellemnek megfelelően viszi tovább az ügyeket.

Az irasbeli munkát mindenhol továbbra is a tisztviselők intézik, ők a helyükön maradnak, de az irányítás, az ügyekben való döntés, a politikai tényezők, tehát a végrehajtóbizottság tagjainak hatáskörébe tartozik majd. A végrehajtóbizottság a hivatalok mellett bizonyos üzemeket is átvesz. Nem tartoznak a végrehajtóbizottságok alá a megye területén lévő összes ipari üzemek, hanem csak azok, amelyek a helyi szükségletet elégítik ki, tehát például a helyi kenyérgyár, szikvizgyár, temetői üzem, kőbánya, téglagyár, ütfenntartóvállalatok, villanytelepek, helyi közlekedési vállalatok stb. Nem terjed ki a megyei végrehajtóbizottság hatásköre a megye területén lévő és országos szükségletet ellátó üzemekre, például egy textilgyárra, amely az egész ország lakossága részére termel.

A mezőgazdasági termelésnél óriási szerep vár a megyei tanácsokra. A megyei tanács fel-

adatkörébe tartozik ugyanis nemcsak annak az előmozdítása, hogy a mezőgazdasági tervnek a megyében megállapított részét pontosan betartsák, hanem a termelésnek a helyi adottságoknak megfelelő szabályozása a szocialista építésnek mezőgazdasági vonalon való elősegítése, a gépállomások kellő kihasználása és fejlesztése, a földművelés-szövetkezetek továbbfejlesztése és még sok-sok egyéb fontos kérdés tartozik a megyei tanács mezőgazdasági osztályának a munkájába.

Prága: A 13 államellenes tevékenységgel vádolt kém perének második napján dr. Nestával beismerte bűnösségét. Elismerte, hogy nem értett egyet a népi demokráciás rendszerrel, amelynek megváltoztatását háború által illetve nyugatról jövő „bizonyos” nyomás hatására képzelte el. Beismerte öszezsekkívó tevékenységét. Az öszezsekkívó csoport érdekelten nagy figyelmet szentelt a szakszervezeteknek, mert felismerték, hogy a szakszervezetek a legfontosabb tömegszervezetek a szocializmus építésében Csehszlovákiában. Ezért az volt a céljuk, hogy gyengítsék a szakszervezeteket és annak egységét. Erre a célra felforgató elemeket akartak becsémpézni a szakszervezetekbe.

A kihallgatás során Nestával beismerte azt is, hogy ajánlotta: kapott; dr. Kopecky volt parlamenti képviselőtől kémközpont felállítására Csehszlovákiában, amely az angol-amerikai imperialistákat szolgáltatta volna.

Prága: A prágai kémper pénteki tárgyalásán Františka Zenitová, a nemzeti szocialista párt volt alelnöke beismerte tudomása volt arról, hogy Vala megalkotott egy fegyvereskből álló

csoporthoz, amelynek tagjai túrelmellenül várták, hogy akcióba léphessenek. Az ügyész ismertette a vádlottnak Ripkával folytatott levelezését és felolvasta annak egy részét, amely így szól: „... Amerikának még mindig bizonyos időre van szüksége az újrafegyverkezéshez, mielőtt a Szovjetunió végképp ki tudná szorítani Európából”. Beismerte azt is, hogy az amerikai hangja útján Washingtonból kapott utasításokat. Beismerte végül, tudomása volt arról, hogy Ripka és társai a nyugati kapitalista világra támaszkodva arra számítottak, hogy vissza tudják állítani a kapitalista uralmat Közép- és Kelet-Európában.

ANGLIA, AZ USA ÉS KANADA A SARKVIDEKI FEGYVERZET EGYSÉGESÍTÉSÉRŐL TARGYAL

Ottawa: Ottawában angol-amerikai-kanadai titkos tanácskozás folyik a sarkvidéki fegyverkezésről. A tanácskozás három hatalom főparancsnokának képviselői vesznek részt. A megbeszélések egyik feladata, a három hatalom sarki fegyverzetének szabványosítása.

Könyvnapjait útmutató

A hajdúki szabad magyar könyvnap alkalmából a Könyvterjesztő NV csaknem félszáz oldalas brosúrát adott ki „Jó fejevünk a könyv” címmel.

Az első oldalon Rákosi Mátyás útmutató szavai állanak: „Hogy élni tudjon valaki hazája javára a szabadság jogaival, nemcsak jogok, nemcsak gazdasági lehetőségek kellene, hanem kultúra és műveltség is. Az olvasók tájékoztatására a brosúra részletes ismertetést közöl a könyvnapon megjelenő 46 új könyvről.

A brosúra bőséges részletekkel mutatja be a könyvnapjaitól. Végül a brosúra két riportot is tartalmaz, amelyek a könyvnap előkészületeiről számolnak be.

MEGHOSSZABBÍTOTTAK A BUDAPESTI KÖNYVNAPOK

Óráról órára fokozódik a könyvnap sikere. A dolgozók kívánságára illetékes szervek elhatározták, hogy meghosszabbítják a könyvnapok időtartamát. Így a hatodik szabad könyvnap június 5-én, hétfőn este fejeződik be.

Zeneművek a békéért

A Magyar Zeneművészek Szövetsége pályázatot hirdet olyan zeneművek megírására, amelyek a világ dolgozóinak a béke megvédéséért folyó harcát a művészi erejével fejezik ki. Ez a cél legközvetlenebbül vokális jellegű, tehát szöveges művek szögáják, de részvetve, a pályázaton minden más zenemű is, amely a feni szmei kívánalmaknak megfelel.

A műveket jellegével, hangszerelessé nélkül, 1950 július 15-ig kell benyújtani a Magyar Zeneművészek Szövetségéhez (Budapest, VII., Kerész-utca 36.). A legjobb műveket a Szövetség I. egy darab ötezer forintos, II. két darab háromezer forintos, III. három darab ezer forintos, IV. négy darab ötszáz forintos pályadíjjal jutalmazza.

Átütő sikerünk a könyvnap

A hatodik magyar könyvnap a könyv igazi ünnepevé vált. A sátrakat, de még a könyvesboltokat is megrohmozták a dolgozók.

Az írók ebben az évben is kiemelték a könyvsátrakba és könyvek dedikálásán kívül hosszasan elbeszélgettek a dolgozókkal irodalmi és egyéb kulturális kérdésekről. Az idei könyvnap minden tekintetben kultúrforradalmunk nagy sikerét jelzi és jelentősen hozzájárult ahhoz is, hogy az új írók és az új olvasók kapcsolata szorosabbra fűződjék.

Az üzemi dolgozók körében is minden eddig felülmúló sikerrel folynak a könyvnapok. Az Egyesült Izzóban pl. — de igen sok más üzemben is — már jóval a munkaidő kezdete előtt nagyszámú érdeklődő vette körül a könyvsátrat. A munkaidő befejezése után szinte meg sem lehetett közelíteni a sátrakat a vásárlóktól.

Az idei könyvnap kiemelkedő sikerei között első helyen kell megemlíteni Lenin—Sztálin: Az ifjúságról írott tanulmányainak gyűjteményét és Rákosi Mátyás új kötetét. Gerő Ernő, Révai József, Horváth Márton, Rudas László politikai munkáit is szétkapkodták a dolgozók. Óriási érdeklődés nyilvánult meg a magyar klasszikusok: Arany, Petőfi, Mikszath, Móricz és József Attila kötetei iránt. Az új magyar szépirodalom legjobban fogható könyve a „Vigszínházi csata”, a Kossuth-díjas Illés Béla regénye. Manhattan és Marion haladó amerikai közírők antiimperialista és a klerikális reakció gazdaságait leleplező munkáinak nagy sikere jellemzi az érdeklődést, amellyel a dolgozók a haladó nyugati irodalom felé is fordulnak.

A könyvnapra megjelent kötetek mellett a dolgozók körében az ideológiai munkák és a szovjet szépirodalom remekművei iránt minden eddiginél nagyobb érdeklődés mutatkozik.

A népi demokrácia kulturális eredményeit nem méltán hatjuk anélkül, hogy ne beszéljünk a hazánkat felszabadító Szovjetunió kulturális eredményeiről és azok hatásáról, a mi kulturális életünk fejlődéséről. A Magyar Szovjet Társaság arra hivatott, hogy a Szovjetunió kultúráját, a Szovjetunió eredményeit, a szocialista építési sike-

reit, a magyar dolgozó néppel megismertesse, azt terjessze és megtegyen mindent, hogy a magyar dolgozó nép a Szovjetunió kultúráját megismerve, azt megszerelve, magáévá tegye és annak ismeretében fejlessze ki a magyar népi demokrácia kultúráját, amelynek ugyancsak formájában nemzeti, tartalmában szocialista kultúrának kell lennie.

A szovjet kultúra élenjáró forradalmi kultúra, mert egy test és vér a szocialista építési ügyével. A szovjet kultúra marx-lenini ideológiában gyökerezik. A szovjet ember szemében a szellemi javak éppen olyan értékesek, mint az anyagiak.

Abban a munkában, amit szocialista országépítésünk e területén végzünk, nem feledkezhetünk el Sztálin elvtárs hozzászólásáról: „Mind a nemzetnek, nagyoknak és kicsinyeknek van valami egyéni sajátossága, mindenki hozzájárul obulussával az emberiség közöskincsének gyarapításához. A Szovjetunióban vannak nemzetek, amelyek már kihalóban voltak, de amelyek új életre keltek és amelyek a szocializmus győzelmével tudták a maguk kultúráját kifejleszteni”.

Tanuljunk a szovjet kultúrától, tanuljunk a nagy Bolsevik Párt tapasztalataiból és ezzel a könyvnapon is vigyük egy lépessel előbbre a szovjet-magyar barátság ügyét.

Vas Zoltán beszéde

A budapesti MSZT helyiségében a könyvnap megnyitása alkalmából Vas Zoltán mondott beszédet:

A magyar népi demokrácia megerősödése és sikerei az elmúlt öt év alatt nemcsak gazdasági és politikai eredményekben mutatkoztak meg, hanem kulturális életünkben is.

A népi demokrácia kulturális eredményeit nem méltán hatjuk anélkül, hogy ne beszéljünk a hazánkat felszabadító Szovjetunió kulturális eredményeiről és azok hatásáról, a mi kulturális életünk fejlődéséről. A Magyar Szovjet Társaság arra hivatott, hogy a Szovjetunió kultúráját, a Szovjetunió eredményeit, a szocialista építési sike-

Jó vizsgaeredményekkel harcolunk a DISZ megteremtéséért

A magyar közgazdaságtudományi egyetem évzáró ünnepsége a DEFOZS vörös zászlókkal, Lenin-Sztálin és Rákosi Mátyás arcképeivel díszített nagy ürmében, az egyetemi halgatók lelkes éljenzésében közösen nyitotta meg Nagy Tamás kuratór.

Nagy Tamás után Darvas József kultuszminiszter mondott beszédet.

DARVAS MINISZTER BESZÉDE:

Az ötéves terv megvalósítása: hatalmas feladat — kezdte beszédét Darvas József. — Nyugodtan mondhatjuk: a magyar nép történelmének legnagyobb sikerét, legdöntőbb változását kel tervszerű és szakszerű munkával megvalósítottuk. Ehhez a nagy-szerű feladathoz képzett gazdasági szakemberekre, többszáz sőt több ezer szakmailag és politikailag képzett közgazdászra van szükségünk népgazdaságunk gazdasági szektorjának tervezését szervezését és gyakorlati irányítását.

Ezt a feladatot a közgazdaságtudományi egyetem eddig csak részben tudta teljesíteni. A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének határozata a VKM munkájáról élesen rávilágított arra, hogy milyen körülmények akadályozták a többi közéleti közgazdasági egyetemét is feladatának teljesítésében. Jól tudta az ellenség, hogy az egyetem munkájának akadályozásával súlyos károkat okozhat népgazdaságunknak, megzavarhatja a szocialista gazdaság tervszerű munkáját és ezzel egész népünk fejlődését.

Az ellenség a tankönyvírást is kihasználta és azt is megpróbálta, hogy a szocializmus építésének hatalmas feladatát csak olyan

szakemberek segíthetik elő, akik jól ismerik a marxista-leninista gazdaságtan törvényeit.

A közgazdaságtudományi egyetem a szocialista gazdasági építési elméleti iskolája. A Párt határozata, óta éppen ezért különös gondot fordított arra hogy ezt a szerepet maradéktalanul betöltsék. Népgazdaságunk jelenleg igen kevés jó képzett közgazdászra rendelkezik. Ebben az évben kb. 230 okleveles közgazdász hagyja el az egyetemet, de már ebben az esztendőben 450 közgazdászra van szükségünk népgazdaságunknak. Ez a szükséglet a következő évben még tovább nő. Eppen ezért már a következő esztendőben 700 hallgatót veszünk fel a közgazdaságtudományi egyetem első évfolyamára.

A beiskolázás terv végrehajtásában eddig is jelentős eredményeket értünk el, de a beiskolázott tanulókat, hallgatókat meg is kell tartanunk az iskolában, egyetemeken.

Ez elsősorban a tanu áshoz szükséges előfeltételek biztosításával fogjuk elérni. A többi körülmények közötti munkájukat kiterjesztjük kollégiumi férőhelyekre és ellátásokról fokozottabb mértékben gondoskodunk.

A jövő tanév már új típusú közgazdaságtudományi egyetemeket tájál. Tanmenetét, tananyagát minden tekintetben korszerűvé tesszük a szocialista gazdaság tervezésének, szervezésének és gyakorlati irányításának tananyagát a marxizmus-leninizmus elméletére alapozzuk.

Ahhoz hogy munkánk teljes értékű legyen, nem elég csak a Párt, csak a kultusz-kormányzat erőfeszítése nem elég csak a tanu ás előfeltételeit megteremtíteni. Ehhez az is kell, hogy a hallgatók tudatában legyenek annak milyen fontos feladatok várnak rájuk szocializmust építő munkájukban.

A magyar népi demokrácia gyorépítése háló a szocializmus építésének úján, gyorsan fejlődnek többi egyetemek is ha-

nem akarunk lemaradni, teljes erőnkkel és tudásunkkal, a lelkesebbek, kell belevetni a munkába. Csak így tudjuk majd megközelíteni példaképünket, a szovjet egyetemeket. Ezt várja tőlünk joggal a magyar nép ez várja parunk és szeretetű bölcs vezetőnk, Rákosi Mátyás.

Ezután Boncz György a Magyar Dolgozók Pártja közgazdaságtudományi pártszervezetének titkára szólalt fel. Hangsúlyozta, hogy az egyetem halgatói számára a Magyar Dolgozók Pártja irányított tanulmányi munka eredményes végzésére.

Fisbein László MBPESZ titkár felhívta a hallgatók figyelmét: az egyetemi év hátralévő időszakának az a feladata, hogy a hallgatók jó eredményekkel tegyék le vizsgájukat. Jó vizsgaeredményekkel harcolunk a Komszomolhoz hasonló ifjúsági szervezet a DISZ megteremtéséért — mondta a végül.

A RÁDIÓSEMINÁRIUM MŰSORA:

Alapfokú szeminárium (üzem) június 5. Lenin élete. Elő-dás 16.30—17.15 Kossuth rádió. Az alapfokú szeminárium június 5-én fejeződik be.

Egyéni tanulók konzultációja, 6-án A marxizmus-leninizmus tanítása a nemzeti és gyarmati kérdésről. A nagyszeminárium és konzultáció. 19—19.30. Petőfi-rádió.

Június 7-én: A Petőfi-rádió 16.30—16.50. Hár az öntöde; sejtelt eltem című előadás és az előadással kapcsolatban több üzemben annak lez. Az ankétot a Vasas szakszervezet rendezti.

VÁSÁROLJAL

ÜTTÖRŐ NYARALTATÁSI EMLÉKLAPOT!

A Községi Hűszem Kossuth-széki fiáletéből elvitték egy férfi kabátot fontos iratokkal. Az illetőt többet felismerték. Amennyiben a kabátot és iratokat hűszen eddig nem küldi vissza, elene a helyszínt megérkezik.

Ma lesz a MINSz megyei küldöttválasztó gyűlése

Az ifjúság egyesületi kongresszusának időpontja egyre közelebb válszóják erre a kongresszusra a dolgozó ifjúság legjobbjából a küldöttválasztó gyűlés színhelye lesz ma délelőtt 9 órai kezdettel az Arany Bika nagyterme, ahol a MINSz megyei küldöttválasztó gyűlésére kerül sor.

A községi MINSz alszervezetek kiküldöttjei sereglettek Debrecenbe és mintegy 600 ifjú válszolja majd meg a budapesti kongresszus kiküldöttjeit. A 600 ifjából több, mint 400 lakos TSZCs, állami gazdaságok, traktorállomások kiküldöttje, akik már szombaton este Debrecenben voltak. A mai kon-

gresszust megelőzően tegnap este MINSz-csoportok járták a városi mozgalmi indulókat énekelve, a tereken pedig vígán folyt a „szaklatókia”. Este a vidéki kiküldöttök a Vig Filmszínházban megtekintették a számukra rendezett előadás keretében az „Ezred fia” című nagysikerű szovjet filmet.

A mai küldöttválasztó gyűlésen Nagy Károly, a MINSz megyei titkára mond irányítató beszédet, körvonalozva az egyesítő kongresszus jelentőségét és az ifjúság előtt álló nagy feladatokat. A beszédet több hozzászólás, majd a kiküldött megválasztása követi. Előreláthatólag a délutáni órákban ér véget a megyei dolgozó ifjúság küldöttválasztó gyűlése.

Harcoljunk a bürokrácia ellen

Néhány szó a debreceni postaigazgatóság bürokratikus ügykezeléséről

„A kritika, amit gyakorolunk, legyen építő.” (Rákosi Mátyás)

A bürokrácia még mindig sok hivatalunkban megvan. Az, amikor a bürokratikus ügykezelés hibáira rámutatunk csak segít, ha a jövőbeni ügykezelés gyorsabb munkájában.

A postánál még mindig igen sok esetben tapasztalható a bürokratizmus. Képzjük el, hogy a mándoki postahivatal épületének egyik ablaka bejött. A jelenlegi „szabályok” szerint a mándoki hivatal ez irásban jelenti a debreceni postaigazgatóságunk. Debrecenben vannak kiutazók Mándokra, a helyszínen meggyőződik arról, hogy ott valóban bejött egy ablak. Elkészíti jelen eszt és a postaigazgatóság a munkát kiadja egy válla közónak. Ha a vállalkozó kisiparos éppen debreceni, akkor az is kiutazik Mándokra, evégni a munkát és benyújtja a számlát, csakúgy, mint a kiutazó tisztviselő a napidíj-számlát, azt egyébként a kész munkát veszi át „hivatalból”.

Igy aztán a bejött ablakot megcsinálták. Ha történetesen egy kisebb ablakról van szó, amelynek csatlakozása 10—15 forintba kerül, volna, a

BÜROKRATIZMUS FOLYTAN

az ablak csatlakozása 200 forintba kerül, az ablakot is könnyen beletérik... Most képzjük el, mennyivel egyszerűbb lett volna ezt az ablakot egy mándoki iparossal megcsináltatni és a hivatalos számlát — mondjuk — 16 forint 50 fillért bekielteni Debrecenbe. De a mándoki hivatalvezetőnek ehhez nincs joga! Vajon mi történnék akkor, ha véletlenül a hivatal ajtójának bezárásakor a kulcs beletérik az ajtóba. A felelős egyszerű rá: a hivatalvezetőnek záróra után éjjeliken át ot kellene állnia a hivatal előtt mindaddig, amíg az akacsomók közül ki nem emelnek a hivatalvezető jelentését és el nem készítenék az új kulcsot...

Hogy vannak hibák, azt a debreceni postaigazgatóság is elismeri. Györfly Imrével, a debreceni kerületi szakszervezeti titkárával beszélgetünk erről a kérdéstről.

Pártunk arra tanít, hogy

A HIBÁKAT NE KENDŐZZÜK EL

kezdli nyilatkozta: Györfly Imre — a ezt a tanítást meg kell szivelnünk minden dolgozóknak és minden politikai munka vezetőjének, mert csak együtt és jó munkával lehet a hibákat kiküszöbölni. Szakszervezetünk nem kezdheti el a hibákat mi rámutatunk a bajokra, hogy szon segítünk.

Erdemes megemlíteni ezeket a hibákat, amelyeket tapasztalunk. A debreceni postaigazgatóság 1949 augusztus 1-én az addig volt az új ügykezelés. Ez

az ügykezelés országos viszonylatban a postánál egyedül olyan, amelyik káros jelont az ügykezelésben. A javaslatot a Posta-főosztály engedélye alapján vezették be. A posta-főosztály most márciusban rovarcsolta a debreceni postaigazgatóságot és élesen bírta ezt az ügykezelést, aminek megtartása a bürokrácia további úrvetőjét jelentene.

A szocialista munkákban a debreceni magasszépi-és csoport Válszorosnamény postahivatalnál egy WC és egy mosdó beépítését vállalta anélkül, hogy tisztában lett volna azzal, van-e rá hielkerület. A WC-t és a mosdót el is készítették, azonban a hozzá legszükségesebb vízfaltályt még a mai napig sem szerelték fel.

A távirátunkas számlákot plszkosok, összetételek ladakók vannak benne. Egyetlenegy számlánkon nincs lepedő. Szakszervezetünk többiben felhívta már a szakvezetés figyelmét a Főosztály idkúldó bel is kifogásolták a szakvezetés felé ezt az állapotot, azonban még mindig ugyanúgy vannak a távirátunkas számlások. — Altalában a hivataloknál a rend és tisztaság kérdésénél, a szakvezetés azzal húzza ki magát

a felelősség alól, hogy nincs hielkerület, mert a Főosztály rendelkezése szerint a portáról rongyot a Wim, stb. igénylőség az Anyaghivatalt kell megkeresni. Ez sokszor nem kárakoskodás, de egyenesen ráfizetést jelent.

A jászberényi postahivatali házfelügyője felhívja az ilyen „kárakoskodás” fontosságára a figyelmet. Ugyanis hosszú hónapok óta az anyag udvari, a drága ciroksepről sepről udvarsepről helyre, mert az Anyaghivatalnak udvarseprője nincs, viszont Jászberény nem vásárolhat udvarseprőt. Így a kárakoskodás dupla ráfizetésé válik.

A debreceni postaigazgatóság bürokratikus munkájára való még az is hogy az igazgatóság háromszáz-ér ckezetekre a szakvoni nem készíti elő soha a távirátunka k-ről anyagot csak kápsból intéz el ügyeket. Így egyegy tárgyalásnál kész helyzet elé állítják a szakszervezetet a huzamosabb ideig kell tárgyalni. — Bár a hiányosságokra már többször rámutatunk pártnapokon is, azonban ez a hiba még ma is fennáll.

Ime, ezek a példák voltak a debreceni igazgatóság működéséből. Ez nem jelenti azt, mintha ezen hibákat nem lehetne kijavítani. Csak át kell érezni a felelősséget. Mer minél jobban áthátja a felelősségérzet minden napi munkánkat — mondotta Rákosi Mátyás —, annál jobban tudjuk elvégezni a reánk háruló feladatokat.

Debreceen 1950 június 4.

SZOCIALIZMUS HAZAJÁBÓL

A természet nagy átalakítója

Tizenöt év telt el a nagy tudós, a materialista biológia megalapítója, Ivan Vladimirovics Micsurin 1935 június 7-én bekövetkezett halála óta.

A micsurini tanítás új, magasabb szakasz a biológia fejlődésében. Megmutatta a tudósoknak és a gyakorlati embereknek, hogyan kell a növényi szervezetek fejlődését irányítani. A micsurini tanítás alkotó ereje abban van, hogy nem elvontan, csupán értelemi szemlélet útján jött létre, hanem a gyakorlati munka folyamán, új növényfajták kivételével.

A természet nagy átalakítója arról ábrándozott, hogy északon termő, táplálkozási alkalmas növényeket állítson elő, hogy minél közelebb vigye az északi sarkkörhöz az almát, körtét, szilvát és cseresznyét. Ugyanakkor az ország központi és északi fekvésű területein olyan déli déli gyümölcsfélék meghonosítására törekedett, mint a szőlő, az őszibarack és a kajszibarack. Azon dolgozott, hogy vadnövényeket — vörösbakonyt, farkasgályagyal, stb. — kultúrnövényekké változtasson.

Ez nemcsak elképzeléseknek élt és fáradságtalanul dolgozott terve megvalósításán. A céljához nemcsak a természet, hanem a természet törvényeinek megismerésére törekedett. A természet törvényeinek megismerésére törekedett. A természet törvényeinek megismerésére törekedett.

A szovjet kormány és a Bolsevik Párt minden feltételt megteremtett tudományának kifejtéséhez. 1934-ben, élete alkonyán Micsurin ezeket írta: „Nyolcvan év nyomja vállamat. Hazám csak a szovjet hatalom idején ismertek fel. Vladimir Iljics Lenin volt az első, aki munkámra felhívta.”

Egy másik alkalommal nyomatékosan hangsúlyozta: „Munkámban a legnehezebb támogatást élveztem a Sztálin vezetés alatt álló Bolsevik Párt és a szovjet kormány részéről.”

A Micsurin-féle materialista biológia egész erejét és hatalmát a legnépszerűbb és a Lenin Mezőgazdaságtudományi Akadémia 1943. augusztusában megtartott történelmi jelentőségű ülése mutatta meg. A micsurini tudomány ragyogó győzelmet aratott a Weismann-Morgan-féle konzervatív, idealista tanítások felett. Az a beszámoló, amelyet Lisenko akadémikus tartott ezen az ülésen, a micsurini tanítás diadala volt.

Maga Micsurin hangsúlyozta, hogy a materialista biológia elméleti alapja a dialektikus materializmus: „A természettudomány vonzódik a dialektikához. Hogy a hibás fel fogást és a téves képzeteket elkerüljük, ismernünk kell az egyetlen helyes filozófiát — a dialektikus materializmus filozófiáját”. Továbbá: „A dialektikus materializmus filozófiája eszköz az objektív világ megváltoztatására. Arra tanít, hogy aktív hatást gyakoroljunk a természetre és megváltoztassuk azt!”

Micsurin fedezte fel az organizmusok öröklődő megváltozásának okait s ezen az alapon kidolgozta a növények alakváltoztatásának irányítását, az ember aktív ráhatásának módszerét a fejlődési folyamatra. Micsurin kimutatta, hogy az organizmus öröklődő formáinak változását az életkörülmények idézik elő. Hogy egy bizonyos öröklődő változást, bizonyos kiváló alakot elérjünk, megfelelő környezet-feltételeket kell teremtenünk. A természet törvényeinek megismerésében a mendelista véletlenre

bizott kombinációk próbálgatásai. Megmutatta annak útját, miként kell a keresztezésből származó utódok kívánt sajátságait tudatos és tervszerű ráhatás útján átalakítani. Megadta a keresztezésre szánt szülőpárok kiválasztásának és előzetes nevelésének módszerét megvilágította, miként érhető el, hogy a hibridekben (keresztezőkben) a szülőknél ilyen vagy olyan tulajdonságai, sajátságai uralkodjanak. A micsurini tudomány teljes szabátsággal mutat rá arra, miként érhető el, hogy azok a tulaj-

Szocialista munkaverseny a Legfelső Tanács ülészakánának megnyitására

Moszkva: Szerzte a Szovjetunióban szocialista munkaversenyben állnak a dolgozók június 12. a Szovjetunió Legfelső Tanácsa ülészakánának megnyitása tiszteletére. Az Urálban a szovjet nehézipar arzenáljában a kohászok ezrei állnak munkaversenyben, hogy fél-éves termelési tervüket június 12-re teljesítsék. A novotagilskij üzemben Pjotr Bolotov, a gyors-olvasztás hírneves kezdeményezője május hónapban több, mint 300 tonna fémot adott az előirányzatot felül az országának.

A karagandai szénmedence bányában a rakodási munkák gépesítése és a munkamenet jobb megszervezése lehetővé tette a napi

donságok legyenek túlsúlyban, amelyekre az új növényfajta előállításának szükségese van.

Csak Micsurin állított fel olyan hatékony elméletet, amely alkalmas az élő természet kívánt irányban való átalakítására. A Micsurin-féle materialista tanítás — az élővilág szocialista rendszer szülőltje — a szovjet biológia és mezőgazdasági tudomány uralkodó irányzata. Ez az alapja valamennyi szovjet tudományos kutatóintézet tevékenységének.

átlagos széntermelés jelentékeny fokozását. A Donmedence első kollektív szocialista munkát végző bányájának dolgozói ígéretet tettek, hogy az ülészak tiszteletére 1500 tonna szénen termelnek a tervet felül. A kollektív szocialista munka lehetővé tette a bánya számára, hogy első helyre kerüljön a vorosilovgrádi terület bányáinak munkaversenyében. Versenyben állnak az embai (Kazahsztán) olajipari munkások is. A munkaverseny élén a balcsunaszi öltözmű kollektívja halad. Itt a dolgozók kollektív szocialista munkamódszerre tértek át.

Jól jövedelmező a kolhozmunka

A szocializmus és a munka egymástól elválaszthatatlanok. A szocializmus munkán épül fel, mégpedig a kollektív vagyont létrehozó munkán. A munka a szocialista társadalom felvirágzásának és hatalmának forrása.

A szocialista társadalom alapelve — „mindenkinek képessége szerint, mindenkinek munkája szerint” — teljesen megvalósult a Szovjetunió népgazdaságának minden ágában így a mezőgazdaságban, a kolhozokban is.

A kolhozparasztok nem munkabért kapnak az államtól, hanem a kolhoz egész termeléséből jövedelme az állami beadási kötelezettség teljesítése és a kolhoz közös alapjaira fordítandó beruházások után szétosztásra kerül a kolhozparasztok között.

A kolhoz jövedelméből minden egyes kolhozparaszt annyi termény mennyiséget és pénzt kap, amennyi megfelel a kolhoz kollektív mennyiségének és minőségének. A végzett munka mennyiségét és minőségét munkaegységekben értékelik. A kolhozok szervezeti szabályzata kimondja: „Minden munkaegységben értékelendő aszerint, hogy ez a dolgozótól milyen képzettséget követel, s hogy milyen bonyolult és nehéz a munka, valamint mennyire fontos a kolhoz szempontjából.”

Hogyan állapítják meg a kolhozparasztok által végzett

munka mennyiségét és minőségét? A munkálatokat kilenc csoportba osztották. Az első legalsóbb csoportba az egyszerű, könnyű és a kolhoz számára kevésbé fontos munkák kerültek. Fontosági sorrendben sorolták be a további csoportokat, végül a kilencedikben azok a munkák vannak, amelyek a kolhozparasztok a legnagyobb szakképzettséget és ügyességet igényelnek.

Minden egyes munkafajta megállapítja a napi teljesítmény-normát. Ennek a normának a teljesítéséről a kolhozparaszt számlája javára meghatározott mennyiségű munkaegységet jegyeznek fel. Így az első csoportba tartozó munkák normájának teljesítéséért a kolhozparasztnak 0,5 munkaegységet számítanak fel. A nehezebb és fontosabb munkákra magasabb értékeket állapítanak meg: 0,75—1, 1—1,25, 1,5—1,75, 2—2,25 és végül 2,5 munkaegységet egy normáért.

Minél több munkaegységet végez a kolhozparaszt a kollektív gazdaságban, annál több termény és pénz jár neki a jövedelmek elosztásánál.

A kolhozokban érvényesülő rendszer megfelel annak a szocialista elvnek, hogy a munkát mennyisége és minősége szerint díjazják. Ugyanakkor a kolhozrendszer szerencsés összhangot teremt a kolhozparaszt személyes érdeke és a kolhoz közösség érdekei között.

FOLYÉKONY KŐ

Kereken húsz éve, hogy a szovjet kutatók hozzáálltak a vulkáni láva, az olvasztott kő megszilárdulásához és felhasználásához. Ez alatt a húsz esztendő alatt munkások, mérnökök és tudósok közös fáradságából új iparág: a petrurgia született meg. A görög „petrosz” szó magyarul sziklát jelent, a petrurgia pedig a kőnek megmunkálása útján való megmunkálása. A szovjet kutatók eltekint a tushányok titkáról, hogy a megszilárduló lávát az ember szolgálatába állítsák.

A leningrádi bányászati és kohászati laboratórium és a moszkvai Izzoljavnyag munkássai együtt látták hozzá a munkához. Mint minden szovjet kutatómunka, ez is tervszerűen, lépésről lépésre haladva történt. A vulkáni láva megmunkálása során a tőrökény, ezért helyette rugalmasabb, jobban felhasználható mesterséges lávát kellett kikeverni. A kutatók általános munkáit válogatták össze a „kővezeték” alkotó anyagait; a legkülönbözőbb közetek talajukat és a víz által folyékony masszává. Az így készült „kővezeték” formákba öntve a legkülönbözőbb próbákra vetették át. Szakították, koptatták, savakkal fűzték, villamos áramot hivatották, fagyasztották a próbákra. Először eszma h-szénvehető darabokat kaptak: az egyik tört, a másik könnyen repedt, a harmadik elmallozott. De a kiharás végül is győzött, minden további olvasztással javult a minőségük, a minőségük. Végre a faradtságos kutatómunka eredményeként elkészült az első kifogásalan öntvény, amelyre a kutatók egyhangúan szavaztak: „Ez az, ami idáig kerestünk!”

A CSODALATOS KŐ Mindenki tudja, milyen nehéz különleges célnak megfelelni, tökéletes ipari anyagot találni. A fémek tartósak, rugalmasak, de a vegyszerek megmaradják, a rozsdát kiképezik. Ezeket az üveg legújabb vegyi hatással ellenálló, de renkívül törékeny és a melegebb legelőször nem bírja. Az egyik anyag gyálékony, a másik törékeny, a harmadik pedig az a negatívum, am am a hibája. Kutatók, mérnökök, vegyészek gondolatában eddig, mint elkerülhetetlen vágyt élt a tökéletes, mindennak ellenálló anyag eszménye. A szovjet kutatók — ha teljesen el még nem is érték, de megközelítették ezt az ideális anyagot az új köntvényekkel. Minden vegyészeti gyártási feladatukban a legelőször a berendezés elmaradása, szaknyelven szólva, a kerrozioja. A különböző fagyók és gázok, forró savak és lúgok előbb-utóbb tönkreteszik a legelőkeltebb vegyészeti gyári berendezéseket is. A drága és különleges acél tizerer tornait, az olom és más értékes anyagok ezor tönkreteszik használatuk fel vegyészeti berendezésekre és ez a sok értékes anyag rövid idő alatt tönkromog. A köntvény azonban szilárdan ellenállást tanúsít a kerroziojal szemben. Olyan forró savakkal, amelyek a fémeket, néhány perc vagy másodperc

alatt szétmarják, a köntvény akár még a petruszja szünetelt meg. A görög „petrosz” szó magyarul sziklát jelent, a petrurgia pedig a kőnek megmunkálása útján való megmunkálása. A szovjet kutatók eltekint a tushányok titkáról, hogy a megszilárduló lávát az ember szolgálatába állítsák.

AMI ELLENALL AZ IDŐ VASFOCANAK A Szovjetunió Tudományi Akadémiájának egyik laboratóriumában meg a háború előtt években igen nagy feladatokkal járó munkába kezdtek. Elhatározták, hogy a Sztálini Akadémia szövegét önkéntes öntvényből valami idegen tökéletesen ellenálló anyagba átváltják. A választás az új köntvényekre esett. A szovjet 600 centiméter méretű lemészerek felkértezték, a lemezeket vegyileg ellen-

Felszabadult föld

Még folyik a háború, de a németek által kényszerített szovjet földöket újból megindult az élet. A valaha termékeny szántóföldjeit belepő a gyom, mindenütt harokosok és repülőgép roncsok hevernek. Néhány asszony és egy öreg kolhozparaszt hozzá megmunkálni a nehézkesen határolt földet. A földön nyolc utakon: hazamennek, utközben egy rozsdás két széknek felt a minden végycsúrn. Felülnek előttük a jelsmert tájak, de szörnyű eszelés éri őket: a németek visszavonulása közben felégették kis falujukat, csak ücskös romokat találnak otthonuk helyén.

Még aznap este összeülnek a szabad ég alatt újból megalakított kolhozoknál. Vezetőjük a bátor Nagyvesda Vasziljevna választják, akinek terjed a fronton küzd a végső győzelemért. A kis gyűlést megzavarja a szomszéd kolhoz vezetőjének érkezése, aki megpróbálja az asszonyokat elhatalozásuktól eltéríteni, mert — mint mondja — nem lesz erejük egyedül újrajáítani régi életüket. Néhányan meg is torpannak a nehézségek előtt és vele mennek az öreg kolhozba, de Nagyvesda és az öreg Muljuk szilárdan kitartanak céljuk mellett és a kis közösség megkezdte harcot a boldog jövőért.

Ennek a harcnak a történetét beszéli el ez a film azt, hogy hogyan lett ez üszkös iskolából lakóház, majd — amikor már új hazákat építettek, új életük kezdődött — újból iskola. Hogyan gyarapodik a kis kolhoz vagyona, hogyan válnak a parlagon heverő földök újból újra a gazdag, konverterna kúrák, földök, ami volt és amelynek ma is ismétlődik. Mi volt ez? Csoda? Nem, nem csoda volt, hanem a szovjet emberek harca, szilárd, szilárd földjükhöz való ragaszkodása, szilárd földjükhöz való ragas-

aló, tökéletes üvegben helyezték el, az üveget pedig áttörték, úgynevezett diábrak közébeli készült többnyire helyek el. A köntvényre ezért esett a szakemberek választása, mert megalkotották, hogy a ma ismert anyagok közül ez a legszilárdabb, legmegbízhatóbb anyag, amely sok évszázadon keresztül is változás nélkül marad meg. Lenet, hogy a mai idek építmennyi, alkotás, már mind eltűnnek, hogy újnak adják át helyüket, de valamikor tíz-húsz ezer év múlva ez a kőcső zart emlékek meg sőt felül állni fog.

Alig húsz éve, hogy a Szovjetunióban a köntvényekkel való kísérletezést elkezdtek és ma már számos használati cikket gyártanak a megmunkált kőből, köből készülnék az olajvezeték csövei, vízvezetékcsövek, jelfelvezetők; ezek mind tovább tartanak, mint az erre a célra készült fémcsövek. Ugyanígy minden eddigi utépítő anyagnál szilárdabb és olcsóbb az öntött kőburkolatok, az építőparbn pedig meglelt az öntött kő porrállásából gyártott saválló cement és b.t.on.

Az építőparbn új, tökéletes anyaga a vasbetont pótló acélkő, amely úgy készül, hogy az acélvezeték beton helyett öntött kővel töltik ki. Az acélkő a vasbetonnál hatékonyabb az acél és a beton tulajdonságait egyaránt magában és a jövő építkezéseknél egyaránt legfontosabb anyaga lesz. Öntött kőből készülnék a legújabb sorozatszámállványok, konyhaszekrények, edények, szobrok, dísz tárgyak és a köztársasági címkéknek itt is nem sorolt számolatlan más fajta.

Néhány szó a jövőről A szovjet kutatók sikeresen megoldották a köntvények kérdését, de egy próbaválat az öntvények egymással való egyesítéséről semmi nem boldogultak. A fémeket vasrattáknak, hegesztéssel lehet a földi maiterrrel dolgozni észe. Ezek a köntvények azonban a köntvények összedolgozásánál sokkal előbb mentek át új anyag utat kellett kitalálni, és ezt az új köntvényeket a kutatók csak hosszas kísérletezés után találták meg. Az öntött kő jövője előtt az új anyagot fűgött, mert mi őt a nagyvárású anyag, ha az illóssá gyomok. A konstrukciónak mint egészen szilárdnak; mindig a legelőször megkísérelt rész szilárdaga határozta meg: ott szakadt el, ahol a szilárdaság a legelőször.

A köntvények száma az öntött kővel egyik fajtajából: a diábrából készült kőbetont. A diábrából porrá esett és a helyre készült cement tökéletesen összelelt, osszera, gázolja az öntvényeket. Az egész ipari termelési köntvények tulajdonságok csak ezzel a feltevéssel megittak el igazi hódító utjukra és ma már a további jövő képét is eltervezik. Hamarosan a talms köntvények hálózatát építik fel, amelyek a Szovjetunió villamosenergiaiban gazdag körülményben készülnék el. Ezekben az új diábrakban hamarosan megindul a dialektikus, plasztikus köntvények. Hogy ez is megoldható kérdés, azt a természet azbeszt, az „asszonyi ton” mutatja. Ha a természet tudott ilyen hatékony, resos köntvényeket teremteni, az ember is rájön a köntvényre. Ha pedig ez meglesz, hamarosan megjelennek a köből készült szövetek és ruhák is, mint ahogy már az üvegcsövet megszokott mindennapi anyagosságá vált.

A gyermek a legnagyobb kincsünk

Az elmúlt, népelemző Horthy fasizta rendszerben vajmi keveset törődtek a gyermekekkel, a gyermekvédelemmel. A tökéseknek, hatalmasoknak csak a minél nagyobb profit megszerzése volt a fontos. Ma, a dolgozók államában a népi demokratikus kormányzatnak egyik legfontosabb feladata a dolgozó gyermekek védelme, testi és szellemi fejlesztése, testi és szellemi épségének megvédése.

Az ifjúság a jövőnk és reményünk — mondotta Sztálin — és szavai minden becületese, haladó szellemű ember számára érthetők és közel állanak szívünkhöz. A világ minden haladó népe nagyon jól tudja: gyermekek nélkül nincs jövő. A gyermekek a jogos és egyetlen örökösei mindannak, amit az előző nemzedékek hoztak létre kezük munkájával. A világ ifjúságát, gyermekeit azok fenyegetik, akik gyűlölnék mindent, ami él, akik csupán idegen földet, a dépek legigazságra törekednek, hogy azok révén hiszzenek. Az imperialisták, a háborús gyujtókat, akikből minden emberi érzés kivészett szemrebbenés nélkül képesek megsemmisíteni a gyermekek millióit, hogy tehetetlen pénzvárgásukat kielégítsék.

Június 4-én Nemzetközi Gyermeknapot rendez a világ és a szocializmus építő Magyarország dolgozó népe is nagyban készül a Gyermeknap megünneplésére.

A jelszó: A gyermekek életének nevében védjük meg a békét...

AHOL MINDEN A GYERMEKERT...

A Szovjetunióban és a Szovjet-unió példája nyomán fejlődő népi demokráciákban a legmesszebbmenő gondoskodás történik a gyermekekről. Szeretetteljes gondoskodással veszik körül a gyermekeket, az ifjúságot, feltöltéssel gondoskodnak a szép jelenről és még szebb jövőről. De az imperialista és kapitalista országokban nagy felvilágosító munkára van szükség: most, a Nemzetközi Gyermeknap alkalmával a békebarcos hívei követelni fogják, hogy csökkentésük a katonai költségvetéseket és kiadásokat, amelyek meg-

akadályozzák a gyermekekről való szociális gondoskodást, egészségük védelmét és nevelésüket. Így válik a Gyermeknap egyben a béke harcoss védelme ünnepévé is...

AHOL „VERNI KELL A GYERMEKET” A JELSZÓ...

A Nemzetközi Gyermeknap alkalmával feltárul a nyugati imperialista és csatlós államaikban élő gyermekek szomorú sorsa. Ausztriában még ma is dohos pincékben, háborús óvóhelyeken folyók sok helyen a tanítás, a fiatalok bűnözők száma ijeszítően emelkedik. A munkásáruló angol kormány egyáltalában nem gondoskodik a gyermekvédelemről, kiküldött egy vizsgálóbizottságot, amelynek szellemére jellemző, hogy egyik tagja, a doweri püspök kijelentette: „igen kemény bánásmódot kell alkalmazni a gyermekekkel szemben, verni kell őket”. A haladó szellemű emberek felszólaltak, ne bánjanak úgy a gyermekekkel, mint a bűnözőkkel, még ha rossz útra is térnek, hiszen ennek nagyrésztben oka a háború, a rossz lakásvizony, társadalmi elhagyatottság és sok más összetevő...

A GYERMEKVEDELEM MINDENNEL FONTOSABB...

Nélünk a dolgozók országában a felelősség a gyermekvédelem mindennél fontosabb, a kormányzat, a népjóléti minisztérium egyre fokozza az intézményes gyermekvédelmet, a szociális, gyermekvédelmi beruházásokat. Emlékezzünk csak vissza a Nemzeti Segély áldagos működésére a háborút követő nehéz időkben, amikor a fasizta barbárság után romokban hevert az ország. És szemünk előtt épült ki a gyermekvédelem sok-sok állomása, napközti otthonok, iskolai, ipari iskolai tanulóotthonok, népi kollégiumok, a hajdúhadházi gyermekváros, a debreceni repülőterei gyermekváros és sok-sok áldagosan működő intézmény, amelyek mind azt igazolták és bizonyították, hogy nálunk a

gyermekvédelem a legelső, minden-nél fontosabb...

ALLANDOAN CSOKKEN A FIATALKORU BUNOZOK SZÁMA...

A gyermekvédelem minden vonalra kiterjedt: különösen nagy gondot fordít a kormányzat az elnagyolt, gondozatlan gyermekek megmentésére és a hasznos, termelő munkába való beállítására. A háború után sok család szétszóródott, sok lett az elhagyott gyermek, az árva, félárva, a gondozatlan, aki a régi társadalmi rendszer mulasztása és bűnös hanyagsága és könnyelműsége folytán rossz útra tért, vagy térhet. Ezek megmentése is a gyermekvédelem körébe tartozik és nagyon szép eredményeket mutathatunk fel. A számok mindennél szebben beszélnek: hónapról hónapra, hétről hétre csökken a fiatalok bűnözők száma, csökken az elhagyott, gondozatlan, zöbörgő, csavargó fiatalok száma és akik már a hatóság, a fiatalok bírósága elé kerülnek, azokat ott a helyes nevelés és felvilágosítás meggyőzés, jó példák előállítás után bevonták a hasznos, termelő és építő munkát folytató dolgozó táborába.

TOVABBI JÓ MUNKÁT...

Alkalmunk volt pár napon keresztül tanulmányozni és megfigyelni azt a szociális, gyermekvédelmi munkát, amit a hatóságok illetékes szervei, gyermekvédelmi intézmények folytatnak, akár a Gyermekvárost, akár az otthonokat, akár az elhagyott és megtevérdt gyermekek foglalkozó fiatalok körökét bíróságát említjük is. De megtekintettünk sok bölcsődét, napközi otthonot és sok más intézményt: mindentől feltöltéssel és megértő gondoskodással folyik a gyermekvédelem. És a június 4-i Nemzetközi Gyermeknap alkalmával felajánlást, fogadalmat tettek az itteni dolgozók: még jobb, még több munkát a gyermekvédelem érdekében és gyermekvédelmet. A gyermekek élete nevében harcolunk a békéért, a gyermekek élete nevében védjük meg a békét...

Az ország legkorszerűbb szabadtéri színpada a Nagyerdőben

A Nagyerdő évszázados fái között, egy domb lankáján már készült, egy szabadtéri színpad. Egy hét múlva már megteltek a padok, sorok, a színpadot elől a reflektorok és a zenekarból felszendülő dalok.

Körültekintünk itt, a nagyerdei fenyves közepén a vöröses téglából emelt modern stílusú színpadon. Az emelet magas világítótoronyok mellett a színpadba beagyazott megmaradtak a sudor fehérről kirkahagytak egy-egy darabot, ide díszcserejk kerülnek, hogy természetesen díszként szolgáljanak. Jövő nyáron már futónövény zöldje borítja be a színpad háttérét adó öltöző-épület falát.

Ezt már a műszaki ügyosztály mérnökeivel halljuk, akik itt az első próbák alatt megegyezően ügyre veszik művészt, hol van javítandó.

Ok kalauzoknak végig a színpadon és környékén.

A színpad nagyságának adatai: 21 méter hosszú és 9 méter a játszótér mélység, — ez a színpad tehát jóval nagyobb a Csokonai-színházunk országos viszonylatban is egyedülálló hatalmas színpadánál. A színpad domború íves, a nézőtér felé lejt, így annál kedvezőbb a látás. Az ú. n. nyerstéglá-

modorban épült öltözőket klicker-téglá-díszítéssel látták el. A zenekar helye ívesen mélyített, 50—55 muzsikuss fér el benne.

A színpad ú. n. horizontfüggő helyett ott van az ívesen elhelyezkedő öltözők sora, amelyet három helyen tör át a színészek belépésére szolgáló nyílás. Sorra meggyünk az öltözőkben, Nyolc öltözőfülké áll a színészek rendelkezésére, van külön fodrázfülké, irdahelyiség, két terem a kórusoknak, két terem a zenekar tagjainak. Raktár és négy pénztárhelyiség egészíti ki a színpad mögötti épületet.

A nézőtérben is megmaradtak a lenyűgöző. Van vagy harminc az amfiteátrumszerűen emelkedő padok között, de oly öleletesen oldották meg a padok elhelyezését, hogy egyetlen la sem akadályozza a színpadra látást. Salakos utak vezetnek a padokhoz, minden állást számoznak, így biztosítják, hogy a szabadtéri játékok 1935-rezje kényelmes ülőhelyhez juthasson. Még vagy hatszáz néző elfér a nézőtér állóhelyén, de nagy érdeklődés esetén még háromszor ember is részvehet a szabadtéri játékokon.

Magyarország legkorszerűbb szabadtéri színpada a debreceni!

Az OTI biztosítja a dolgozók gyógyüdültetését

Az OTI azokat a dolgozókat, akiknek egészségi állapota megkívánja, szabadságidejükön kivül utalja gyógyhelyre. Súlyosabb reumában, vagy bizonyos ipari betegségekben, pl. ólommérgezésben szenvedő dolgozókat, továbbá a gyógyfürdő kezelésére szoruló baleseti sérülteket az OTI ügynövezett „ellátásos gyógyfürdőtésre” küldi.

Fiatalkorúaknak is biztosít gyógyüdültetést az OTI, mégpedig azoknak, akiknek a szervezete orvosi megállapítás szerint gyenge, vagy akik hajlamosak valamilyen betegségre. Az

üdültetésben 14—18 éves ifjúmunkások vehetnek részt, 14 napos időtartamra az ország legszébb üdültőhelyein.

A szaktanács üdültetési akciójába is bekapcsolódik az OTI. Azok a dolgozók, akik egészségügyi szempontból nehezebb körülmények között dolgoznak, az üzemi orvos, vagy az OTI orvosának vizsgálata és javaslata alapján szabadságuk idején egészségi állapotuknak megfelelően magaslati, vagy közephegységben lévő szabadievegős, vagy reuma-gyógyhelyre kaphatnak beutalást.

Földosztás tavasza

Irtá; szabó Pál

Ez a részlet Szabó Pál „Tavaszi szél” című új, könyvnapra készült, a „Társulat” kiadása; 1945 márciusa.

Pontosan olyan a fau ebben az időben, mint a legtöbb fau a Tiszántúlon. Fel van fordulva fenekestől. A Földigénylő Bizottság teljes létszámában ülésezik éjjel úgy, mint nappal. Vagyis, ha reggel kezdik meg a gyűlést, késő estig tart, ha este kezdik meg, akkor reggelig tart és ekkor pedig kezdhetik megint előrről.

Mikor a pusztáról beérkezett a bizottság, javában tartott a gyűlés, éppen csak úgy rájuk néztek, az arcok feléjük fordultak, a szónok is megállott egy pillanatra, aztán mondta tovább.

Háromezerkétszáz hold legelő tartozik Vályon pusztához azt meg hagyjuk egy tagban, avval majd kezdünk valami mást... magyarazza a szónok, a Földigénylő Bizottság elnöke, de erre a kijelentésre is, mint bármilyen kijelentésre, kitört a kavarodás. Egyszerre igen sok ember azt érzte, hogy neki éppen szüksége lenne vagy tíz hold legelőre. Pont tíz holdra és pont legelőre.

Osszák ki a legelőket is, ha már a szántót kiosztják! Vagy adjanak mindent, vagy ne adjanak semmit!

Hun legeltessen én a jószágot, hogyha legelőm nem lesz? — rikkantja a másik.

Könnnyen beszélsz te Mada.

szen vagyunk tehát. Ezek szerint csatádként őt hold az alapjuttatás...

Hát a tanyasiakkal mi lesz? rikkant bele az öreg Topa, ha Sándor nem szól, hát majd szólok.

A tanyasiakkal? Pontosan az, ami a falusiakkal. Nincsen több falusi paraszt, meg tanyasi paraszt, egyformák vagyunk mindannyian. Ok is ott kapják a földet, ahol a kocka veti. Kapnak bázhelyet a faluban, vagy pedig kint maradnak, ha akarnak. Majd kimegyünk, az épületeket is számba vesszük, ami arra való, kiosztjuk lakásnak, ami nem arra való, elbontjuk. Házakat kell itt csinálni a bázhelyekre, miből csinálunk másbó?

Hozzászólást kérek! — emeli fel a kezét Katona Sándor és egy lépést eljön az ajtófélfától.

Tessék! — nyujja feléje ez a szót az elnök, gondolkozva.

Mi, vályonpusztaiak azt kérjük, hogy a nekünk jutató földet adja ki a Földigénylő Bizottság egy tagban. Még pedig a tanya környékén.

Miért adjuk? — hőkken meg az elnök, mert őt se a golya költötte, ő is tudja, hogy a legjobb földet éppen a tanya közelében vannak.

Azért, mert mink közösen akarunk gazdálkodni.

Meghökken itt mindenki, de Topa, aki bivalyos volt és aki nek ez a kockás nadrágja van, ami most is rajta van, szembe fordul Sándorral.

Miket beszélsz te itt, eszem össze vissza? Ki hatalmazott fel

arra, hogy így beszélj? Adjak csak ott a földet, ahol esik. Jól van az. Nem lesz abban semmi hiba.

Katona Sándor a tanyai bizottság többi tagjára néz, de azok csak halgatnak, mint a sulthal. Ok nem értik ezt a Sándort, hogy miért erőlteti a dolog? — hiszen megbeszénék még az este, hogy nem mennek bele a közös gazdálkodásba. Nem és nem. Legyen már egyszer végre mindenki a maga gazdája.

Katona Sándor is tudja jól, hogy megbeszéltek, jobban mondvá őt leszavazták a közös gazdálkodás tervével, de ő úgy érez, hogy neki kötelessége újra és újra elmondani. Szászor mondanai, ezerszer mondanai mindenhol, ahol erre alkalom akad. Az embereket végképpen el nem hagyta, közöttük maradni, ha a többség úgy akarja, mindenbe bele is menni, de azért mondanai és mondanai, hirdetni az egyedül idézett utat, a közös termelést, a közös munkálkodást. Ő úgy tanulta az öregaktól, de még inkább volt gazdájától, a főgépészől, hogy dízenkilencben is ezt akarták. Ami azoknak jó lett volna, nyilván nekik is jó.

A járási párttitkár itt van az elnök mellett, most feláll és úgy jön ki, mintha csak a legelőre jönné, de közben a szemével int Katona Sándornak. Bemutatkozik.

Maga elvtárs ügye? — kérdezi.

Igen.

Hallgasson ide, elvtárs!

Látja, hogy a dolog nem megyen, hát akkor nem megyen. Nem szabad a dolgot törésre vinni. Nem szabad az emberek bizalmát mereven elveszíteni. Tud erre vigyázni?

Hogyné. De el kell, hogy mondjam már csak azért is, hogy majd legyen mire hivatkoznom annak idején, mikor az emberek szinte maguktól is rájönnek, hogy az egyéni gazdálkodás mitsem ér.

Ez rendben is van, de a teendő mégis csak az, hogy bármí áron, bármilyen formában, de induljon meg a termelés. A földet felszántani, kapálni, vetni éspedig azonnal, mert tavasz van, az idő neki áll és arra vigyázzunk, hogy mennél több föld legyen bevetve, megmunkálva. Ez most a nagy feladat, elvtárs. Tehát erre, adni minden erőt. Mindennél ez a fontosabb.

De mikor semmi akadály sincs, hogy hozzá kezdhesünk a szocializmushoz?

Dehogyné. Most minden erőt beleadni a föld megmunkálásába, a vetésbe, az állatok szaporításába, mert merő rossz az ország, a fasizták kirabolák nemcsak a gyárakat és magtárakat, hanem a kereskedőket a hidakat felrobbantották, nincsen egybünk, csak a pusztá föld, a rommá lett gyárak, éhező városok tehát azonnal dolgozni, vetni, minden erőt a munkába adni. Apait, anyait.

6 olda

Debrecen, 1945 június 4.

Tó a barlang mélyén...

Mi a bagó bányásznyelven? - Fehér rúk Debreceni diákok élményei Aggteleken

A Békéshelyi hegység feyvesed között, történelmi és irodalmi nevezetességek meglátogatásával tartalmas tanulmányi kirándulást tett a Péterfi-utcai Általános Iskola 55 növendéke Garaguly Gyula és Stefan Béla nevelők vezetésével. Tapasztalatokban meggazdagodva, élményekkel telítve most érkeztek vissza a felejtethetlen kirándulásról. Ellátogattunk hozzájuk, hogy élményeikről számot adjunk azoknak is, akik nem vettek részt ezen a kitűnően sikerült kiránduláson.

Stefán Béla nevelő, a csoport egyik vezetője áradozva beszél a látottakról.

— Látogattunk tettünk Gárdonyi Géza sírjához — kezdte nyilatkozni. — Elmentünk oda, ahol Gárdonyi munkáiban megírta teste pihen, ahol örök álmát alusza. A diákok a sír mellől széttekint-

hettek láthaták, hogy milyen környezetben élt Gárdonyi. Láttuk azt a házat is, ahol az „Egri Csillagok” írta. Elmondtam nekik ilyen megemlékezésben, hogy Gárdonyi maga kérte, ide temessék el. Ott akart nyugodni, ahol munkáival telített életét töltötte. Ő is nevelő volt, ő az irodalom terén akarta nevelni az embereket. Nagyon szerette a gyermekeket. Ez meg is látszik novelláinak gyűjteményében is hiszen sokat foglalkozik írásaiban a gyermekekkel.

— Terveztünk egy kirándulást Tompa Mihály sírjához, Kelemérre is. Ide — sajnos — nem juthattunk el, mert az időnk nem engedte, de alkalomunk volt látni azt a környezetet, ahonnan sokszor merített ihletet költeményei írásához a cseves költő. Mondhatom, ha nem is voltunk éppen Tompa sírjában, de éreztük, hogy Tompa milyen környezetben élt, munkálkodott.

Most Garaguly Gyula veszi át a szót, aki a kirándulás további részéről ad számot.

— Egerbe vitt az útunk először és — mint Stefan kártársam mondotta — itt meglátogattuk Gárdonyi sírját, látogattunk a karnatáskában, megtekintettük a nevelőképző főiskolát, a múzeumot és több nevezetességet. Másnap nagyon szép hegyi úton Szilvásvárad mellett Putokhoz mentünk, ahol a putnoki bányában tettünk látogatást. Itt rendkívüli élményben volt részünk. Reggel 9 órakor indultunk el a 120 méteres lejtős tárról. Eleinte izgatottan viselkedtek a gyerekek, de amikor megmagyaráztuk, hogy a bányalátogatásnál is kollektív szellemre van szükség, a gyerekek megértették ezt és egymás kezét fogva jartuk végig a bányát. Egy többszörös élmunkás bányász vezetett bennünket s éppen vasárnap volt, a bányában csend honolt és minden a legapróbb részletekig megmagyaráztak nekünk.

— Amikor LENT VOLTUNK A FÖLD MÉLYÉN

és jartuk a háromemeletes térről, akkor ismertük meg csak igazán a bányász életét. Láttuk, hogyan történik a robbantás milyen munka is a fejtés, a csillézés. Láttuk, hogy a bányász egyben ács-mester is mert minden robbantás előtt alig kell támasztani a robbantandó rész előtti falat. A bányászok kemény és nehéz munkáját itt értékelhetjük először a gyerekek akik mindig a legnagyobb figyelemmel kísérték a bányász elvárásokat magyarázták. A kis Mezei Ernő tűnt itt ki, aki a bányász élmunkás mellé szerződött és öt órán keresztül mellette volt, állandóan érdekelt és nemcsak rajta, de a többiekben is látható volt, hogy most igazán tudják, hogy milyen nehéz fizikai munkát végeznek a bányászok a többtermelésért, népünk jövőjéért, a szocializmusért.

— Otórási földalatti látogatás után jöttünk ismét szabad levegőre. Feljőve éreztük, hogy mennyivel másabb a szabad levegő, mint a bánya fojtott levegője. A bányászok aztán mindent elmondtak életükről, ismertették szakkiéleztésüket is. Ezek között érdekes megemlíteni, hogy bányász nyelven a „bagó” azt a porhanyós szőnyegfényt jelenti, amely nem a tűz forrásból, hanem a levelekből és a gyökerekből képződött ki. A „bagó” az a porhanyós réteg, ami aztán nem ég el a kályhában...

— Két autóbusszal másnap Putokról Aggtelekre mentünk. A legtekeleg káprázatos volt. Fenyves utak, meredek szepertűk váltakoztak, Aggteleken két részre osztottunk. A nagyobbakkal én átszalagoltam a cseppkőbarlangon, a kisebbekkel Stefan kártársam rövidebb túrát tett.

— Utikalauzunk az öreg 60 éves András bácsi volt, aki 43 éve járja a barlangot. Mindentív elvitt bennünket. Elmondta, hogy 1825-ben fedezték fel a barlangot, amely 7 km hosszúságú, 122 cseppkő alakot nézünk meg. A legnagyobb cseppkő átmérője 8 méter, magassága 22 méter. Ez „csillagvizsgálóknak” nevezik, mert tiszta egy gömb képződött. Láttuk a Vörösből kőfúrót is amely 190 méter hosszúságú és 251 lépésben kőli fel.

menet rajta. Az újabb felfedezésekre tartozik az a három és fél kilométeres rész, amelyet egyelőre még nem adtak át a látogatóknak. Ez egy „székely”, de az emelkedés szerinti itt vannak a legszebb és legértékesebb képzőművészeti cseppkőek. Két folyó is van a barlangban amelyet mesterségesen egybe vezettek és a barlang mélyén is keletkezett.

A tó hosszúsága 356 méter, mélysége 2 méter. Reflektorok világítják be a tavat és itt ujjal

csak ennyit lehet látni. A legnagyobb cseppkőhegy, a Bihanon hegy magassága 80 méter! — András bácsi elmesélte nekünk, hogy a barlangban 140 féle élőlény van, közöttük olyan rákfélék, amely egyedül a világon! Két centiméter nagyságú fehér testű rákok ezek, amelyek vakok és a víz mentén élnek.

Elmondja a „jóváblakban”, hogy a barlangban 5 óra tartózkodtak és mindenki különben érezte magát, sokat tanult. Az iskolának ez volt a harmadik kirándulása. Budapest, és a téli időjárás után ez a felejtethetlen kirándulás következett. Az, hogy a tanulók ilyen sok élményben részesülhetnek annak köszönhető, hogy a diákok forinoként, fil. lérenként spórolgatták össze az utazáshoz szükséges anyagi alapot.

15 hajdú-bihari község megszabadul a belviztől

A népi demokrácia a tervszerű vízgazdálkodással is segíti a dolgozó parasztságot. A vízgazdálkodás legnagyobb vívmánya az öntözés. Egyre növekszik az öntözéssel hasznosított föld nagysága. Nagy segítség mérést az is, hogy a mélyebb fekvésű, az év jórésében vízárterős földeket megszabadítják a víztől. A beépített hegyek belvizeinek lecsapolása is fontos vízgazdálkodási feladat.

Hajdú-Biharban két nagyarányú csatornázási munka folyik: kiépítik a hortobágyi öntözőművet, Nádudvar határában pedig az állami gazdaság öntözésére ásák a csatornát.

A hortobágyi öntözőmű létesítése nagy horderejű. Rizsföldeket és legelőket öntöznek máris itt.

A vízgazdálkodási körzet dolgozó az öntözőcsatorna-hálózat kiépítéséhez műszaki vezetést, irányítást adnak. Segítségére vannak a termelősövetkezeti csoportoknak is. Legutóbb a komádi termelősövetkezet épített saját erejéből csatornahálózatot, amely révén valamely víz felhasználásának öntözésére.

Az öntözéses gazdálkodás fejlesztésén kívül nagyjelentőségű vízgazdálkodási feladat a belvízvezetés. A múltban belvízvezető csatornákat csak a nagybirtokokon, a kastélyok körül ástak. A mezőgazdasági munkások lakásai körül már nem törődtek a belvíz-

zel: a vízjogi törvények szerint — erre hivatkoztak a föld régi urai — az érdekelteknek kellett viselniük a belvízvezetés terheit. A végtelen nyomorban sínylődő családoknak ugyan miből kellett volna, hogy belvízvezető csatornákat építtessen...

A dolgozó állama maga vette kezébe a belvízvezetés ügyét. Ma már Hajdú-Bihar 15 községében és városában, illetve ezek határában folyik a nagy munka: ásák a csatornákat, amelyek elvezetik a belvizet. Megszűnik a veszély, hogy nagy esőzés után elárasztja a víz a házak környékét. Berettyóújfalu, Berettyószentmárton, Zsaka, Furta, Biharorda, Nagyrábé, Sáp, Dacsaháza, Magyartomorod, Tiszacsöcske, Balmaróváros, Egyek, Hajdúhadház, Hajdúdorog és Hajdúnánás szabadul így meg a belvíz gondjától.

Az új tanyaközpontok helyét is a vízgazdálkodási szakemberek véleménye alapján jelölték ki a belvízmentes helyeken.

A debreceni vízgazdálkodási körzet dolgozó minden erejükkel munkájuk gyorsabbá és olcsóbbá tételén fáradoznak. Az önköltségek csökkentésénél jelentős eredményeket hoz Tari Sándor mérnök útjása. Traktorvontatású sáncoló gépekkel a földet az árkok, illetve emeli a töltéseket, 100—200 köbméter munkáját végzi a gép egy nap alatt, 400 köbméter föld megmozgatásával.

Megbecsült ember lett Kovács Sándor hortobágyi kanász...

Kovács Sándor kanász volt régen és most is az. De közben történelmi, világi, ami a pályában változtatta meg az országos és Kovács Sándor életét is. Fejlesztődött.

A köznevelés szerint a legprimitívebb foglalkozásnak tekintették régen a kanászoktatást. De ahogy halogattuk Kovács Sándort, aki a magyar nyelv foglalkozásának módszerét és tartalmát mindjárt másképp tudjuk értékelni mestersegét.

Kovács Sándor k. b. általán. élmunkás jelenleg díszelőg. Elmondja hogyan érdemelte ki.

— A hortobágyi állami gazdaságban vagyok kanász. Ott egyelőre 10 munkát végzek. A kopáknál úgy van, hogy a malagot elválasztják annak át. Itt 15 kilo a súly. Ha az ember megteheti módon táplálja a disznót és tudja melyik időpontban a legalkalmasabb a pároszása, akkor ezt az állagot is lehet emelni. Az én gondozásom alatt lévő kócsok állag h-tot gazdának és amikor elválasztom, akkor 19—22 kócsok. Tudom, hogy mikor mit kell adni enni, a ráfonásból is tudom mi van a disznóval. Szeretem a mestersegemet, de csak amióta az én munkámat is becsülik, mert azelőtt éppen a foglalkozásom miatt úgy szorított maguk közé sem engedtek az emberek.

Az ismerkedésünk hamarosan barát. Ságga válik Kovács Sándor szívesen beszél az életéről.

— Jól esik, hogy ma ennyi gondot fordítanak rá, mert a fejszabóval oltit nem volt részünk semmi ilyenben. Tizenkét esztendő koromban láttam munkához. Fejleszttem van most és gyermekeim, örömet, ettem a disznókat, nem volt olyan napzármas, aki kevesebb figyelmet kapott volna, mint én. Magam is elváltam az idők folyamán. Újság sohasem volt a

közben, életem ott felt el a disznócsorda mellett.

— Tizenkét éves koromtól 35 éven át kanász lettem az országban és a keresetemben összesen egy euróbotot szereztem. Két éve vagyok a hortobágyi állami gazdaságban és az ország már felépült a saját házamb. Kollektív szorosodás szorít kapom a fizetést és fizetést szabadságom részesülök. Azelőtt azt sem tudtam mi tanterem az udulás, az idein már a galytelőtől élmunkásadálókba megyek. Többféle ruhám is van, nemcsak egy szakadt gúnya, ha a munkát befejezem, megfürdök, tiszta fehérneműt veszek fel. Utána újságot olvasok vagy a kultúrteremben haligatom a rádiót.

— Ugy vagyok — mint maga a Hortobágy. Szikes föld volt az, néha megjelent a Dóháb, eiszűtök, száraz elvált. Ma a valóság világot látjuk épümi a pusztán.

Kovács Sándor beszélgetéséből lassan elénk tárul, hogyan változott meg a népi demokráciában egy egyszerű ember élete, gondolkodása és igénye. Régen is kanász volt most is. De most gondolkodó szabad ember. Belefűzött ezeket mondja.

— Régen csak a nevetem tudtam leírni a szerződésekre, amit az országos költőtem. Hogy mi volt benne nem tudom, csak azt, hogy kimélteltem kizsákmányoltak. A fejszabóval után rájöttem, hogy meg kell tanulnom írni és olvasni, ha egész ember akarok lenni. Most úgy olvasok, mint a vízfolyás. Az állami gazdaság osti tanfolyamán tanultam meg írni, olvasni és itt szerettem meg a betűt, amely világszerte hozott nekem és népünknek.

Ezeket mondja régi életéről a „leg-egyszerűbb foglalkozású ember”. Kovács Sándor élmunkás a hortobágyi állami gazdaság kanásza.

A hét fontos rendeletei

A mezőgazdaságban megindult szocialista irányú fejlődés, az állami gazdaságok és termelősövetkezeti mozgalom növekedése nyomán a mezőgazdaságban is elkezdődött a szocialista munkaverseny. Mind többen kapcsolódnak be a versenybe. A mezőgazdaságban kibontakozó versenymozgalom megújítására és továbbfejlesztésére érdekében — az ipari üzemek példáját követve — a munkaversenyben kimagasló eredményeket elért állami gazdaságok és géppalloságok, illetőleg azok dolgozói, továbbá a termelősövetkezeti csoportok és azok tagjai erkölcsi kitüntetésben és pénzjutalomban részesülnek.

Ötödik kitüntetés kap az ország legjobb állami gazdasága, géppallosága és termelősövetkezeti csoportja, illetőleg szövetkezők és munkások, ezek elnyerik az Ország Első Állami Gazdasága, Első Géppallosága s.b. kitüntetését. A kitüntetés elnyerésének előfeltétele, hogy az állami gazdaság ütemtervének teljesítésében a géppalloság 130 százalékat, a termelősövetkezeti csoport ütemtervének 120 százalékat meghaladja.

Az ország első állami gazdaságát, géppalloságát s.b. a földművelésügyi miniszter vándorzászlóval és 15.000 forint pénzfutalommal tünteti ki. A pénzfutalmat szocialista és kulturális célokra kell fordítani. Ugyanakkor megyei kitüntetésreket is kitesítettek, minden megye legjobb állami gazdaságát, géppalloságát és termelősövetkezeti csoportját tünteti ki a megye első állami gazdasága, géppallosága és

Termelősövetkezete kitüntetését nyeri el. A kitüntetés előfeltétele állami gazdaságnál és géppalloságnál az ütemterv 120 százalékos teljesítés, termelősövetkezetenél a 110 százalékos meghaladó eredmény elérése.

Az állami gazdaságokban, géppalloságokban és termelősövetkezeti csoportokban kimagasló munkateljesítményvel és termésreményvel kivált mezőgazdasági brigádok a „Legjobb Brigád” kitüntetését nyerhetik el és vándorzászlót kapnak jutalomképpen.

Az állami gazdaságokban, géppalloságokban és termelősövetkezeti csoportokban legjavább egyéni munkateljesítményükkel országos viszonylatban évenként kiemelkedett dolgozók legjobbika, „Az ország legjobb traktorosa, terelője, kanásza, juhásza és baromfitenyésztője” kitüntetését nyerhetik el, akik oklevelet és egyévenként 3000 forint pénzfutalmat kapnak.

A minisztertanács határozata az aratás, cseplés és terménybegyűjtés végrehajtásáról, az aratás és cseplés üzemanyagtöltéséről, az aratás és cseplés lebonyolításáról. (Magyar Közlöny május 28-i 79. sz.)

A belkereskedelmi miniszter rendelete a nagykereskedelmi árúelosztás és a kiskereskedelmi árubeszerzés szabályozásáról. (Magyar Közlöny május 28, 79. szám.)

A belkereskedelmi miniszter rendelete a ruhakereskedelmi tevékenység szabályozásáról szóló rendelet végrehajtása tárgyában.

Heti krónika

HETSZÁZEZER német ifjú vonult fel a berlini békétüntetésen, a berlini ifjúsági találkozó. A szabó német ifjúság hatalmas seregterelője volt ez a felvonás, amikor a háadó német ifjúság hivatást a béka mellett, állást foglalt a hatalmas szovjetunió vezető békétábor mellett. A német ifjúság békéit szívesen köszöntötte a nagy szánt, a világ békéltáborának nagy vezetőit. A jövő Németországát a békét jelölték: a német ifjúság kijelentette: a német ifjúság soha többé nem hagyja magát felhasználni az imperialista háborús céljaira. A berlini ifjúsági találkozó határozati javaslatot fogadott el: kiáltványt indított az egész német ifjúsághoz: az ifjú nemzedék tartos békét akar, Németország egységét akarják, egységes, virágzó, békeszerető és demokratikus Németországot és küzdenek az angol-amerikai imperialista igrmáti diktatúrája ellen Nyugat-Németországban és Nyugat-Berlinben. A német nők és lányok, a béke ifjú harcosainak kongresszusos teljes egészében támogatja a Béke Ifjú Világkongresszusa Állandó Bizottsága által elfogadott felhívást a béke, az atomfegyver elhárítása érdekében. A német ifjúság közzé harcolni a békéért az imperialista háborús üzlet ellen Németország demokratikus egységéért. Lukes záróbeszédéért ért véget a többnapos berlini ifjúsági találkozó, amely a békéért folytatott harc egyik állomása volt.

A VILÁG BÉKEHARCA egyre nagyobb méretekre jut a békeállítás, gyűjtési kampány egyre fokozódik. A modern kárnak ez a hatalmas, minden országot átölelő mozgalma felületet zavart kelte az imperialista háborús üzlet körében, a háborús üzletgazdák táborán és körvontatni hat az egész nemzetközi helyzetre. Valóságos népi mozgalom válik a békevédelmi akciója a világ minden részében, sokminden magas igazgatója a békétábor

erőjét és erejének növekedését. Még az amerikai munkások, az amerikai demokrácia szervezők is követelik az atombombaeközök megsemmisítését és a tárgyalások meindítását a Szovjetunióval, követelik a békét.

KÉT NAGYJELENTŐSÉGŰ KORMÁNYRENDELET jelent meg: a kormány rendeletét bocsátott ki a mezőgazdasági termelés kimagasló munkateljesítményének jutalmazásáról és kitüntetéséről. A mezőgazdaságban megindult szocialista irányú fejlődés, az állami gazdaságok és termelősövetkezetek növekedése nyomán a mezőgazdaságban kibontakozó versenymozgalom megújítására és továbbfejlesztésére érdekében — az ipari üzemek példáját követve — a munkaversenyben kimagasló eredményeket elért állami gazdaságok, géppalloságok, termelősövetkezeti csoportok, illetőleg azok dolgozói erkölcsi kitüntetésben és pénzjutalomban részesülnek. Országos kitüntetéseket, megyei kitüntetésekkel tisztelik ki a legjobbak között akik az ütemtervet 130, 120 százalékos meghaladó teljesítményükkel elérték, díjazták a mezőgazdasági brigádversenyének győzteseit és a mezőgazdasági dolgozók egyéni versenyében a legjobbak orod. menyit értek el.

PONTOS RENDELETET adott ki a kormány az újítási ügyek intézéséről. A rendelet a Szovjetunió társamányi és állami mozgalmainak országi tapasztalatait használja fel, meghatározza az újítás fogalmát, feladatát. A két rendelet a szocializmus építésére, az előves tervek sikeres végrehajtására, az életminőség javítására, a dolgozók jobb és szebb életre.

7 oldal
Debrecen 1950 június 4.

Ahol helyreállítják a traktorok egészségét

Néhány nap múlva minden gép készen áll a nyári munkákra a debreceni géppálmáson

Ahogy megérkezünk a géppálmásra, a szemünk egyszerre nem is tudja felfogni a mozgalmas kép minden apró részletét. Egyik helyen

Új gépszínt építenek

A Magasépítési Nemzeti Vállalat munkásai, akik a darabérbevezetése óta még jobban, még jobb minőségű munkával dolgoznak. Másik helyen az újonnan felépített és közvetlenül az átadás előtt álló munkásokkal találkozhatunk szemügyre, a gépszínek előtt az aratógépek, bent a traktorok, hátul pedig a rossz cséplőgépek javítása folyik.

Monoki János ÜB-titkár kalauzol végig a géppálmás hatalmas területén. Legelőször az építkezéseket nézzük meg:

— Nemcsak ez a gépszín épül — mondja —, ha ezzel elkészülnek, azonnal egy újabbnak az alapjait rakjuk le. Nagy szükség van rá.

De az

Új munkáslakások

is tovább épülnek. A készenlévőket hamarosan átadja a géppálmásnak a Magasépítési Nemzeti Vállalat.

Be megyünk az egyik kis házba. Ragyogó tisztaságú, világos, nagyablakú fehér szobák. Mind-egyik lakás két szoba-konyha, kamrára és fürdőszobára. A villanyt már bevezették, a lámpaernyők tejszín búrjai már a mennyezeten vannak, hamarosan bekapcsolják a vizet is. A régen kizsákmányolt emberek számára a gazdasági cseléd nem is álmodhatott soha ilyen pompás kényelemmel berendezett lakásokról. Na, de most már minden más-képpen lesz...

Az egyik

Kaszálógépnél

Malacsony, olajosarcú emberke bürgölködik. Nagy János élmunkás traktorista.

— Sok a javítani való?

— Akad elég — mosolyog. —

De azért alakult meg a javítóbrigád, hogy minden gépek helyreállítsuk az egészségét. Olyan ez a hely most, mint egy kórház. Emberek helyett azonban

a gépeket gyógyítjuk.

A munkák jó ütemben haladnak. Eddig elvégeztük a javítási munkák 70 százalékát.

A gépszínen kékes lánggal sutorognak a hegesztőpisztolyok. Az esztergapadoknál is derekas munka folyik. Eppen egy érdekes párbeszédnek vagyunk tanúi, az egyik 20—25-ös kis traktoránál. Szalontai Ferenc beszéli:

— Hóhó, ha a differenciálon így hagyjuk a csavar alatti lemezeket, újra meglazulhat, mint eddig. Valamit kell csinálni.

— Mit akarsz, eddig is így volt.

— Ha eddig így volt, nem bizony, hogy jó. Eppen emiatt állt le sokszor a traktor, mert a csavarok fellazultak. Várj csak...

— Na, mit akarsz?

— Megvan. A lemezeket máris kibontjuk el. A csavarfejeket áttúrjuk és dróttal rögzítjük őket. Ez lesz aztán az üzembiztonság.

— Látod, erre nem is gondoltam. Pedig milyen egyszerű.

— A hasznos dolgok mindig egyszerűek.

A beszélgetés befejeződött és a javítóbrigád

két traktoristája hozzáállott az

8 oldal

Debrecen 1956 június 4.

elmondottak megvalósításához... gépekről, hogy pihenni menjenek. Továbbmegyünk. Megnézzük

a női brigád

javítási munkáit is. Hátul a cséplőgépdobok javításánál találjuk őket. Ők is kivesszik a részüket a nyári munkák jó előkészítéséből.

A munkaidő négyig tart, de bizony van félőt is, mire a szorgalmas traktoristák loszállnak a

— Nem a munkaidőre kell figyelnünk most, — mondja egyikük — hanem arra, hogyan végezhetjük az idén is

a legjobb munkát

a szocializmus építésében. Most az aratásnál és cséplésnél, azt hiszem példásan megmutathatjuk...

Ősszel megnyílik a Tiszántúl legkorszerűbb iskolája a Szabó Kálmán utcán

Az iskolában most készülnek még az évvégi vizsgákra, de az iskolák fenntartásának gondját viselő hatóságok már az új tanévi akadálytalan megkezdésére teszik meg az előkészületeket. Mintegy 100.000 forint áll rendelkezésre Debrecen város költségvetésében az iskolák kíméselésére, tartozásaira, a bútorzat-padok, asztalok, táblák hiányosságainak pótlására. Minden debreceni iskolában tiszta, rendezes tantermek fogadják majd az új tanév elején az új tanulókat.

Az elmúlt nyáron még a szülői munkaközösségek végezték el a meszelést is most már a város vállalhatja ezt magára. A szülői munkaközösségek áldozatkészsége csupán a termék kitárlásában mutatkozhat meg.

A jövővi költségvetés előzetes tárgyalásaiból már nyilvánvaló, hogy 1957-ben még nagyobb összeget tudnak fordítani az iskolák karbantartására.

Az új tanévben nyitja meg kapuit a Tiszántúl legkorszerűbb iskolája a Szabó-Kálmán-utcai

Állami gazdaságok dolgozóinak tapasztalatcseréje

Jelentősen tapasztalatcserére tekeztet, zajlott le a héten Kismacson az állami gazdaságban. — A Biharkeresztesi állami gazdaság dolgozóit látogatták meg őket. Kis Mihály, a kismacsi állami gazdaság vezetője tartott szakszerű felvilágosító előadást a nyári munkák, az aratás és cséplés előkészítő munkáiról. Ismertette az ezzel kapcsolatos kormányrendeletet, melyeket a dolgozók egyhangúan magukévé tettek.

A tapasztalatcserére előkészítő megtekintették a fejlődő vetéseket, a gazdaság szép állatállományát, majd a tapasztalatcseréjüket követően, ahol Danka István, Cs. Tóth Sándor, Kis Katalin szerepelt szívesen.

A szakszerű tapasztalatcserére utazó munkások gazdaság dolgozóit elhárították hogy a jövőben gyakorlatiabb teszik a látogatásokat és legköze ebből a kismacsi látogatásnak el Biharkeresztesre.

Eddig két tapasztalatcserére tekeztetést tartottak Hajdú-Biharban, Biharkeresztesen és Bereg, tyúkfaluban. Most a tapasztalatcseréretekeztetést készítették és ma délelőtt Hosszúháton több mint ötszázan gyűltek össze a termelőcsoportokból, állami gazdaságokból, géppálmásokból, és a legjobb egyénileg gazdálkodók közül hogy megvitassák tapasztalatukat és munkamódszereiket.

A hosszútávú tapasztalatcserére értekezlet nagyüzemből lesz minden eddigienél és nagy várakozással érzékelik a küldöttek. Bizonyára gazdag tanulsággal zárul majd, melyeket egyre jobban fel lehet használni nemcsak a most következő szezonmunkákban, hanem a szocializmus építésének területén is.

Már lehet jelentkezni a szakérettségi tanfolyamokra

Ez évben is megszervezik a szakérettségi előkészítő tanfolyamokat amelyeken a munkások és dolgozó parasztok nagyobb számban tanulhatnak majd, mint az idei tanévben.

A szakérettségi előkészítő új tanfolyamok 1956 szeptemberében kezdődnek és 1957 augusztusában fejeződnek be. Felvételt már most jelentkezhetnek mindazok, akik 18. életévüket betöltötték és még nem múltak el 30 évesek. A felvételeire az ipari munkások az üzemekben, a szakszervezetek megbízottánál, a dolgozó parasztok az állami gazdaságok géppálmások és szakszervezetinél jelentkezhetnek.

A jelenlegzők felvételi vizsgát tesznek. Az ott megfelelt dolgozók kollégiumi előadásban részesülnek.

A tanfolyamokon a hallgatók az egyetemi tanulmányokhoz szükséges alapismereteket sajátítják el. A szakérettségi tanfolyamokon közgazdasági, természettudományi, bölcsész szakos tanári orvosi, vegyész-mérnöki és mérnöki teozai működik. A hallgatók a tanfolyam elvégzésekor szakérettségi vizsgát tesznek, amelyek után a végzett hallgatók az előre megválasztott egyetemi szakon vagy főiskolán folytatják tanulmányukat.

Rádió a falusi iskolákban

Egyre több iskola kap rádiót, egyre jelentősen megkönnyíti a pedagógusok és a tanulóifjúság munkáját. A bezedeki általános iskola rádiójának átadását meg-

ünnepezték az egész falu. A tizedi általános iskolában ugyancsak örömmel vették át a szülői munkaközösség és az úttörők segítségével felszerelt készüléket.

A kiskereskedő és a csomagolási költség

A vidéki kiskereskedőknek komoly problémája volt mindig a szállítási és csomagolási költség. A kiskereskedő mindazoknál az árucikkeknél, amelyeknek fogyasztói árát maga köteles kiszámítani az árhatóság által megállapított bruttó haszonkulcs figyelembevételével, jogosult a beszerzési számla szerinti árhoz hozzáadni a beszerzési önköltség címén felmerülő tételeket (szállítási költség, csomagolási költség, helyi szállítási költség). — Ugyancsak jogosult a kiskereskedő a szállítási költséget felszámítani abban az esetben is, ha valamelyik árucikknek az árhatóság sem az árát, sem pedig a haszonkulcsát nem szabta meg, amikor tehát a kereskedő árszámításánál az 1939-es bruttó hasznöt köteles figyelembevenni.

A kiskereskedő azokban az esetekben mikor valamely árucikknek a fogyasztói árát az árhatóság országosan egységesen, szám szerint határozta meg, akár közzétett rendelettel, a kereskedő semmilyen címen nem jogosult jöbblet felszámítani.

Ugyancsak nem jogosult a kis-

kereskedő szállítási és csomagolási költséget az árhoz hozzászámítani, ha az árhatóság rendeleti intézkedése alapján az előállító köteles megállapítani a szorzószámmal a fogyasztói árát, és az így kiszámított árát a kiskereskedő részére kiállított számlán feltüntetni és abból a rendelet szerinti engedményt adni.

Vissza a majomhoz

Mr. Britton, a virginiai egyetem professzora az USA tudományos akadémiájának washingtoni ülésén beszédet mondott és ezen felhívta az akadémiát, végezzen mesterséges megtermékenyítést az ember szabású majmok körében hogy azokat rabszolgáik mielőbb szabadkísérletre lehessenek felhasználták.

— Ilyenformán — jelentette ki a professzor — megoldódik a nehéz munkaterületeken és „egyéb” területeken (!) az „emberhiány”. Az „egyéb” területek alatt a katonaságot érte.

— Minél gyorsabban kell cselekedni — mondotta — miután a földkerekségen egymillió ember-

szabású majom maradt fent!

— Egy tippelés a telefon — biztos nyereség!

Félmillió értékű díjak az ifjúsági kultúrverseny győztesének

Az országos ifjúsági kultúrverseny döntőben legjobb eredményt elérő kultúrversenyző értékes díjakat kapnak: A színpadi csoportok színpadi függőny, értékes szakkönyveket, magyar és szovjet irodalom remekműveit tartalmazó könyvtárat és a táncversenyzők és énekesek pedig táncruhákat és cipőket, angóhar-

monikákat, mandolinokat és más hangszereket kb. 500 ezer forint értékű díjakat osztanak ki. A díjak ünnepélyes kiosztása Budapesten június 10-én, vidéken pedig június 4-én és 8-án tartják meg. A díjkiosztó ünnepségeken a díjat nyert legjobb ifjú kultúrversenyzők szerepelnek.

Huszonegyedik üzletét nyitotta meg a debreceni Kiskereskedelmi NV

A Népből NV-ből fejlődött ki a szocialista kereskedelem egy új nemzeti vállalkozása a debreceni Kiskereskedelmi NV. Ez a nemzeti vállalat a különböző szakszervezetek egész sorát foglalja egybe: vas, porcellán és üveg, illatszerek és háztartási cikkek, edény és villany, rádió és kerékpár, bőr, papírüzletek nyitnak egymásután a Kiskereskedelmi NV cége alatt. A napokban a városháza épületében a volt Központi drogéria helyén teljesen új berendezésű drogéria és illatszertár nyit meg,

mint a Kiskereskedelmi NV 21. üzlete. A huszonegyedik üzlet közötti két, vagyzlet, két üveg- és porcellánból, három papírüzlet és egy bőrcikket áruló üzlet, a többi-blekben vegyesen árusítják a Kiskereskedelmi NV üzletkörébe eső cikkeket. A szocialista kereskedelem fölényét és egyenesívdő fejlődését fogják bebizonyítani az új nemzeti vállalat új üzletei, amelyekben a munkaverseny lendületével igyekeznek mindenkor kielégíteni az egyre növekvő igényeket.

Kiterjesztik a helyszíni közlekedési birságot

A minisztertanács a személyes és vagyonszükségletét valamint a közúti közlekedés rendjének biztosítása céljából rendeletet adott ki. A rendelet szerint a közleke-

dés rendjét az ország egész területén a belügyminiszter bizottsága, a belügyminiszter gondolkodja a közlekedésrendszert szervezési felállításáról és kifejlesztéséről. A közúti közlekedés ellenőrzését az ország egész területén kizárólag a rendőrség szervezi végzi, ugyancsak a rendőrség szervezi végzik a gépjárművek és azok műszaki berendezéseinek gépkocsiszínekben, valamint a közutakon történő felülvizsgálatát.

A rendelet szerinti a közlekedési birságot

A belügyminiszter felhatalmazást kap a helyszíni birságot kiterjesztésére az alábbi kereteken belül: 5—10 forintig birságot a közlekedés rendjét megszegő gyűjtősok.

15—50 forintig birságot a közlekedés rendjét megszegő járművezetők. A gépjárművek vezetőinek kiképzéséről és továbbképzéséről, a gépjárművek forgalmahelyezésének feltételeiről a közlekedés és postaügyi miniszter gondoskodik.

Az új rendelet június 15-én lép életbe.

Hírek

Kisebb záporok varhálós

Ma reggelre a La Manche-csa. torna fő ütt és Svájcban ködös volt az idő. Az Alpokon, a Kárpátokban, Lengyelországban és Ukrajnában nyugatonra jutott hűvös légréteg lassú felmelegedése tovább tart. Tegnap a Dunán, újon csaknem egész nap szitált az eső és a nappal legmagasabb hőmérséklet 18 fok volt. Az ország többi részén változó volt a felhőzet és a hőmérséklet: 22-25 fokig emelkedett. A Balaton vízszintje Siófoknál 21 a Dunán Budapesten 18 fok.

Várható időjárás: Mérsékelt délekeleti szél, változó felhőzet, néhány helyen kisebb záporos, a hőmérséklet nem változik lényegesen.

— Újszaki ügyeltes gyógy-szerár: „Arany Angyal” Vöröshadsereg-újsza 50. szám alatt Al-lendő éjjel-nappal ügyeltes szol-gálatot tart.

RADIOMOSOR. Vasárnap. Kossuth-rádió. — 7: Zenes ébresztő. Közben Napár. — 8: Hírek. — 8:30: Szív küldi szívének szívének. — 9: Feltűró séta Zenopontumban. 10: Cigányzene. 10:45: Kültügyi negyedóra. 11: Távoli Moszkvától. 11:25: Rádió-zenekar. 13: Zenes posta. 14:15: Ke-ringők szírányán. 15:30: Cigányzene. 16:30: Hangtéma. 16:40: Az ültő. 17:10: Dalok, táncok és indulók. 17:40: Kinéscs kalendárium. 18: Táncezen. 20:15: Lengyelország—Magyarország válogatott labdarúgó mérkőzés 11. felidőszak közvetítése. Vasárnap. 21: Táncezen. 21:30: Totóhírek. 21:30: Kamarazenekar. — **Petőfi-rádió.** 7:30: Szabadgyűlé-szak vallásos felőrája. 8: Gyermekéne-kek. 8:30: Feltűró séta. 9: Evangélium vallásos felőrája. 9:30: Hangtéma. 10: Délelőtti hangverseny. 10:45: Ko-rus. 11:15: Miska bácsi lemeztárlása. 11:30: Nagy realiták. 12:05: Térzene. 13: Ünnepi hangtéma. 14: Zenes részletek a Csíksomlyó Pálkó 8. rádió-daljáték. — 14:30: Igaza van — nines igaza. 14:50: Hangtéma. 15: Ker-dezz — felelek! 15:20: Antal István zongoristák. 15:45: Vasárnap krónika. 16: Gyermekszínház. 16:40: Szív küldi szívének szívének. 17: A lélek mélyéi. 17:40: Zenekari muzsika. 18:40: Szórakoztató zene. 19: Hangtéma. 20:40: Szórakoztató zene. 21: Hang-verseny. 22: Cigányzene. 22:45: Hang-lemek.

— A Betűgyűmlesztés felülvá-lás. A betűgyűmlesztés felülvá-lás figyelmé arra hogy 1950 június 1. től mindazon helyesírási (Szeg-ed és Nagykanizsa kivételével), melyek a magyar-jugoszláv határ-méntrén 15 kilométer szélességű sávon belül vannak, bevezetni csak rendőrhatalóság által kiállított utazási igazolvánnyal lehet. Az utazási igazolványt a kérelmező lakó-helye szerint illetékes elsőfokú rendőrhatalóságok (járás, városi Budapestben a kerületi rendőrkapitányságok) adják ki személyes kérelem alapján.

— A debreceni adóhivatal fel-hívja azon házigazdátok, vájár-ló vevőket hogy mielőbb a véte-lésre az eladónak kifizetnék, a te-lekkönyvvel bekebelezett adótár-tozás összegéből kérjenek bizony-latot, mert ezen eljárást elmu-veztető vevők azon hátrányos kö-vetkezménynek teszik ki magu-kat, hogy közadával terhelt ingat-lan tulajdonába jutnak.

— Vándorzászlót kapott a Wo-laffka-belepi napközli otthon. Teg-nap délelőn a városházán benső-séges ünnepség keretében adta át Sebestyén Ákos a közönségi ma-zoktat szakszervezete városházi csoportjának tiszteletdíjjal a legjob-b teljesítményt végző Wolaffka-belepi napközli otthon vezetőjének, özv. Nagy Istvánnak. Az ün-nepség előtt megemlékeztek a Nemzetközi Gyermeknapról. A zenekara kórusa és zenekara működött közre az ünnepség mű-sorában.

9 oldal

Debrecen 1950 június 4.

Figaró házassága

Mozart remekbekerült opera-buittához Beaumarchais írt hű-sőltőn pompás librettót és a mű-színpadainkon állandó és megér-de-melt népszerűségnek örvendett. Ezt a bűbájos muzsikájú operát láthatjuk a Víg-színházban most be-mutatott legújabb német DEFA-filmén.

A film szemlét nem vesz el az opera értékeiből, sőt a filmadta le-hetőségek kihasználásával tartal-momban és képekben gazdagabb. Az operabekerült hangját pedig dou-b-löz énekléssel vágják hozzá a fil-men szereplő színészek kiváló ala-kításához. A színpad azonban más és más a filmesített opera. De mindkettőnek meg vannak a maga előségei. Például a filmen a törté-éte-k, a cselekmények gazdagabb hátteret nyerne, több alkalom nyílik nagy tömegek mozgására, a nézőt megkapó vizuális hatások kiemelése, montírozással pedig a dramaturgiás válik elevenebbé, fe-szültséget lehet vele teremteni.

Fotomontázs csak egy alkalom-al szerepel a filmen, amint több-ször látunk túlzott romantikába fú-ló képeket, de egészében véve nem is várhatunk mást az opera-törőktől és a producerektől, his-szen teljes egészében ragaszko-d-niuk kellett az eredeti szöveg-könyvhöz, ami az akkori kor tár-sadalmának a „ius primae noctis” világaak levegőjét árasztotta. Beaumarchais által jól megra-zolt szatirikus éllel ábrázolt nemesi li-gurákban.

Nem akarunk elhallók lenni és olyan politikai motívumokat bele-magyarázni, vagy hiányolni a fil-m-ben, amit nem is várhatunk tőle. Ez a vígjopera élvezte a maga idejében a rá váró feladatot, a fele-ségére feltékeny, de Figaró me-nyaszonyára kacérogató földes-úr kigúnnyolását és pellengérré állí-tását, de a szerzői gúnnyakajok közben megszületett az egész ro-mol „grófi” világunk is a kereszt-metszete.

Ma is élvezni a feladatot az opera. Mozart muzsikája magával ragadó erővel zeng és gazdag mó-lyakkal szövi át a történetet s tu-lamaiban mint apró csüföldő ör-lők hahótáznak a kigúnnyoltak-éle csapongó éleket. És amíg gyö-nyörködünk a zenében és szívós kí-kacagunk a sajátmaga által szót-láltékenységi hálóba beegabalyo-lott gróftól, egyúttal kinevetjük az egész régi világot, a maga lérsá-dalmi szabályaival és törvénytelen törvényeivel. És a neveltségesség!

Ezért szükséges elmondani az új német filmről, melynek legjobb és leghatalmasabb értéket újból kiemeljük: Mozart film és kedves zenéjét, az önfelcélú jókedvet la-kasztó beaumarchaisi humorot. És ki kell emelnünk a szereplő szín-észeket, Susannát, Figarót és a többi szereplőket is, a rendezőt és a doublöz operabekerültet.

APOLLO

Délelőtti Gyermekelőadások! Délután 3—5—7—9 órák

Pavlov

URGEVADÁSOK

HIRADOK!

1 és 2 forintos helyárakkal! Holnaptól! AZ EZRED FIA Magyarul beszélő szovjet film!

METEOR

Délelőtti 11. délután 3—5—7 órák

MINDEN JEGY 1 FORINT!

Mese a tűzmadarról

Színes rajzfilm. Este 9 órák és hétfőn 5—7—9 órák továbbra is

FIGARÓ HÁZASSÁGA

VIG

Ma 4—6—8 órák

Figaró házassága

Holnaptól! AZ EZRED FIA Magyarul beszélő szovjet film!

Varga Ilena

Szűcs László

1. hó 10-én 7-ór tart-ják önkívölőket a Kossuth-utcai templomban. M. K. R. H.

Péter Mária

Kun József

Punkódkor tartottak előgyűléstüket.

Anyakönyv

Születések. dr Varga Imre ügyvéd Szapannos u. 3. Imre, Doró Lajos MÁV géplakatos Álmos u. 1. Antal, Esz. Péter npsz Ballegelő 256. János. Házasságok. Debrecen. Barnabás honv. szakosztályvezető Bp és Juhász Julianna Kút u. 138. Keresztúri József rendőrfővezető Margit u. 11. és Horváth Anna Bp. Gyűlés Imre MÁV alk. Vásterületi állomás és Toth Erzsébet Józsa, Sos Sándor tűzrezizációs Veregyháza és Görög Gizella Szűcs korut 78. Bakator Lajos egészségügyi dolgozó Tüdőbeteg Gyógyintézet és Kis Margit Tüdőbeteg Gyógyintézet. Nagy István építész technikus Tán-csics Mihály u. 2 és Szabó Ilena Apadaja 16. Sárgi Gábor áll. gazd. alk. Ebes 39. és Kuszticzki Katalin Ebes 69. Pataki István MÁV főfelügyelő Lorántffy u. 36. és Kovács Margit Simonffy u. 45. Szabó Sándor gépko-csizsáros s. Gyepüster 50 és Lovas Julianna Tégla.

Hajószások. Jónás János 7 napos Kunika, Orosz Károly 5 hónapos Kunika, Lőrincz Mária 6 hónapos Hosszupályi, Garicsóék József keteg-nyári munkás 80 éves Vas Pál u. 11. Kis Eszter ketegnyári munkás 53 éves Szabolcs ut 15. özv. Toth Palné Bárczi Rozsa Ballegelő 435. özv. Ajtay Andrásné Nándi Erzsébet 66 éves K. Toth u. 5.

— Ügyeltes trafikok vásár-nap. Albert Lajosné Péterfia-u. 22. Rózsa Gábor Csapó-u. 88. Breján László Szent Anna-uca 10. Rein Szeréna Haván-utca 63. Kárpáti Józsefné Csapo-utca 40. Könyv Lászlóné Kossuth-utca 2. Kovács Andrásné, Kunfi-utca 32. Kovács Gábor Pozsony-u. 1. Lu-voita Balázsné Simonffy-utca 1. Lenkei Béke Virág-utca 17. — **Midal Sándor, Vöröshadsereg-újsza 3.** Nagy Imréné, Száchenyi-utca 12. Nagy István, Szabó Kálmán-utca 2. Nagy Júlia, Czeglédi-utca 6. Oláh Zsigmond, Teleki, utca 59. Fapp István Bőzőrsményi út 35. Rauch Gézné Kozsuh-u. 31. dr Szentmiklóssy Vöröshad-sereg-újsza, dr Terenbessy Mik-serep-út Vizi Imréné, Miklós-u. 14. Pócsi Jánosné, Hővezér-utca 35. Madaragi Huszár Gál-utca.

— Újabb tüzeléskező indul. — A most folyamatosan lévő 9 hóna-pos tüze ó hitelakcióból több kü-zillet és vállalat dolgozóit önhiba-jukon kívül kiharadtak. A hitel-akció intézésével megbízott szer-veket elhárították, hogy a kima-radtak részére újabb 6 hónapos tüze-akciót indít, melynek vég-ső jelenkezési határideje június 10. A dolgozók akik az előző 9 hónapos akcióban nem vettek részt, jelenkezzenek a közllet vagy vállalat megbízottjánál, aki a jelenkezőket igyékbe foglalja és a közllet vagy vállalat rész-re igényelhet, a Debreceni Tüz-ép NV Csapó-utca 1. sz. a köz-ponti irodájában kapható nyom-tványon az igényeket bejeleni. Az összes nyomtványokon fel-tüntetni szerepejen a 6 hónapos hitelakció kitétele.

Hirdessen a

„DEBRECZEN“-BEN

— Nyiregyháza lesz a jogá-szok vándorgyűlése. A magyar jogászársadalom, a demokratikus jogászszövetség magában tömöríté Jogászszövetség ez évben június 24—27 között Nyiregyháza tartja nagygyűlést, amelyen a demo-kratikus jogászársadalom veze-tői mind részvesznek élükön dr Ries István igazságügyminiszter. A nagygyűlésen értékes előadá-sok hangzanak el a jogászok időszerű problémáiról. A nagy-gyűlésen Debrecenből igen sokan vesznek részt.

Megkezdte próbaadásait második rövidhullámú adónk

Az idet április 15-én adták át, rendeltetésének a díósi első 100 kilowattos rövidhullámú adóállomást, ekkor már serényen fo-y-tek a második 100 kilowattos adó. állomás építésének munkálatai. A Standard-gyár munkaversegy-en dolgozó szerelői és mérnökei felajánlották május 1. tiszteletére, hogy a második 100 kilowattos

adó állomás június 1-re üzembe helyezik. Vállalásukat teljesít-tek és június 1-én, délután 5 órák a második adó megkezdte próbaadásait. Június 1-től most már két hullámhossz: a 31-es és a 25 méte-res hullámhosszban rövidhulla-mú műsört sugárzunk délután 5 órától éjjel 12 óráig.

PESTI ESPRESSOK „NEVMAGYAROSÍTÁSA”

A napokban 13, a Büfé NV ke-zelésében lévő espresso kapott magyar nevet. Budapestben a Café de la Paix nevé, Annára a Revü és a Coffeé-ét, Pestre, illetve Nem-zetre változtatták. A Lux espres-so új neve Fény, a Pátriát Déli-báb és a Zu-Zu-é Zsuzsi. A Fo-rida espressó Balatonnál, az Inti-mo; Pámanak a Rose-Mary-t Rozsmaringnak nevezék el.

Ezeknek az espressóknak állan-dóan növekvő forgalmában is mu-ltakozik az életszínvonal emelke-dése. Jeleleg naponta egyedül feketekávéból 32 ezer adagot ad-nak el.

„Az embernek nincs szüksége szabadságra”

Az idet május esze örökre em-lékezőes marad Anglia dolgozóí-nak. A felvonulók a rendőrség szétverve, letépték a békét köve-telő felirátokat, majd letartóztat-ták a május eszei tüntetés veze-tői is. Így nézet, ki a munkásság ünnepe a „munkáspárti” Angliá-ban.

Nem véletlen, hogy nem sokkal ezután a rádióban már szerepel-lettejt egy Taylor nevű „hírma-gyarázó”, aki rádióelőadásában igyekezett bizonyítani, hogy az embernek egyáltalán nincs szük-sége szabadságra.

— A szólásszabadság — mon-dotta — az államot nem erősíti, sőt az üzleti és politikai körök szempontjából félve kártékony. A szólásszabadság csak bajt hoz magával, mert az emberek hozzá-szólanak, hogy minden megkriti-záljanak.

A művészet szabadság szük-ségétőlanságára példákat is felho-zott, mégpedig a középkorból, amikor büntöbvetették azokat a művészeket, akik az uralkodók kritizálására vejedtek.

Ez mindenesetre két tényről rántja le a leplet. Egyrészt, hogy az angol vezetők vissza akarnak térni a középkorra — és ezt bi-zonyították május eszején is — meg azt, hogy ma már elvetették a szabadság jelszavát is, amely-lyel pedig olyan hosszú időn ke-resztül üzték hazug játékalak.

HIRDETMEY

A földművelésügyi miniszter rende-lete értelmében valmennyi cséplő-géptulajdonos ha adéltalanul gondos-kozik cséplőgépeinek kijavításáról, valamint üzembelényezéséről, úgy-szintén a cséplő gépek a cséplési idény alatt megfelelő üzemeltetésről és karbantartásáról. Aki a cséplő-gép kijavítását, vagy üzembelényezését el-mulasztja és a karbantartásra kiadott hatóságai rendelkezéseket megsze-ri, vagy kijátssz, a gazdasági rend-büntetőjogi védelméről szóló rendelet, be-ütközö bűntett miatt öt évig terjedő súlyosabb cselekmény 10 évig terjedhető büntetéssel, valamint vagyon-elkobzással büntetendő — Polgár-mester.

OHV HIRDETMEY

Értesítjük a t. utazó közönséget, hogy a Bika színház nyulási vona-lakon 5.00 viszonylatban lévő Pesti-utcai, Ormos-utcai és a Megőzsa-d-sági Középsőtelep előtt lévő rendez-vilamos megállóhelyeinek 1. év június 5-től hetétől kezdve felétele-s megállóhelyekké szerveztük át. Az Üzletiságzatóság.

IFJUSÁG! TÖBBTERMELEKSEL KÉ-SZÜL AZ EGYSÉGESÍTŐ KONFERENCIÁRA

— Lopás miatt került a debreceni járásbíróeség elő Tóth Károly Kálmán Liszaffuréli lakos, aki a közelmúltban a Hajdúmegyei tanyákon több hely-en betölt és ruhát, telenemű, élel-miszert vitt el. Egy hónapi fogházbüntetésre ítélték az ítélet jogerős.

— Engedély nélkül vágta le a ser-tésés: Hakkai Gábor biharugrai lakos. A fellevevásra rájöttek és megin-nyált elene a büntetőjárás. 15 napi elzárást kapott.

— Szabó Állás miat eljárás indult Szabó Sándor szerepi ref. kikész ellen. A Megőzsdasági osztály ellenőrző szervei megá-lapították hogy Szabó fődjén el-hanyagolta a javaszi mezőgazda-sági munkálatokat, nem tett e-gerget a szerződéses, kötelező cukor-répvetésnek, nem vette be az elől-t területe, részben pedig a tengerre vetette rá a cukorrépa-t. Az ellenőrző szervek feljelentés-nyomán megindult elene az eljá-rás a közellátás érdekei, veszé-lyeztető büntet miat.

— Öngyilkosság követelt a Balmazújvároson Kerekes Jakab-né 75 éves aszony, a kamrában felakasztotta magát. Búcsúlevelet hagyott hátra, amelyben idős ko-rú idegbetegséget jelölje meg öngyilkossága indítókául. Már csak hol an adták rá.

— Népművészi június 5—12-ig. Hétfő: Hőseles betéttel, főt hús cseresznyemártással. — **Kedd:** Paradiplomleves, borjúpaprakás galuskával, Szerda: Babfőzelék egy pár virsliel, két darab po-gácsa. — **Csütörtök:** Hideg gyű-mölcsleves vagdalthús tarhonyá-val. — **Péntek:** Zöldborósléves, túrósmetét. — **Szombat:** Hideg egresleves, borjústú, zöldelékkel. Vasárnap: Vegyes zöldelékves, rántott szelet fejeg salátával.

— A Népgazdasági Tanács Hajdú-Bihar megyei Fűszer-és fűszerszövetkezet Nemzeti Vállalat alapítását határozta el, az új vállalat székhelye Debre-cen a vállalat tekintetében ille-tés miniszter a belkereskedelmi miniszter. A vállalat tárgya fű-szer és gyarmatárak, élelmiszerek és édeség árak nagybanforga-lombahozatala.

IMRE JÁNOS kereskedő 62 éves, elhunyt, temetése hétfőn 1 óra-kor lesz a Köz emelőben.

Köszönetnyilvánítás
Mindazon rokonoknak, kártartóknak és ismerősök-nek, kik néhai dr Varga Kálmán ügyvéd temetésén megjelentek, ravatalára ko-szorút, vagy viragot helyez-tek és tájálmatok részvét-lükkel enyhítettek, ezúton mond köszönetet
a gyászoló család

GARICSÓK JÓZSEF
egyháztanácsos
67 éves temetése 1. hó 5-én, délután 3 óra-kor lesz a gör kat, egyház szertartása szerint a II. A. ravatalozóban.

Mély fájdalommal tudat-juk, hogy
KISS JÁNOS
gazdálkó
86 éves korán elhunyt. Temetése kedden du, 3 óra-kor lesz a Köztemető II. A. ravatalozóteremben. Gyászol-ják: bántata feleség, gyer-mekai, vejei, unokái, öc-c-unokái, testvérei és kiter-jed rokonasága. Lakás: Ha-veys u. 11.

